PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 100 (8193)

TRST, četrtek, 27. aprila 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO ENOMESEČNI PREKINITVI DANES SPET SEJA KONFERENCE O VIETNAMU V PARIZU

VIETNAMSKA OFENZIVA IN NOTRANJI PRITISK PACIFISTOV STA PRISILILA NIXONA K OBNOVITVI MIROVNIH POGAJANJ

DR Vietnam in revolucionarna vlada pristali na današnjo sejo Se je Le Duc Tho srečal s Kissingerjem v Moskvi? - Uspehi FNO na visokih planotah pri Kontumu

WASHINGTON, 26. — Richard Nixon je klonil vztrajni zahtevi Vietnamcev po takojšnji obnovitvi mirovnih pogajanj v Parizu, ki so jih predstavniki ZDA enostransko prekinili pred dobrim mesecem dni. K temu so ga prisilili uspehi osvobodilne vojske na frontah Južnega Vietnama, kjer ni zaleglo niti ameriško bombardiranje, naraščanje demonstracij v samih ZDA, kjer je pacifist McGovern nepričakovano postal resen tekmec za bližnje predsedniške volitve in, končno, tudi neprikriti pritiski na Kissingerja v Moskvi.

Sklep o sprejemu zahteve ZRV in Hanoja po obnovitvi pogajanj še jutri, 27. aprila, je časnikarjem sporočil glasnik Bele hiše Ziegler. Dejal je, da je sklep odobrila tudi sajgonska vlada in da bodo na dnevni red postavili zahtevo po prekinitvi ofenzive FNO v Južnem Vietnamu (Ziegler jih je, seveda, imenoval «Severni Vietnamci»).

Kmalu nato sta v Parizu pozitivno odgovorili delegaciji DR Vietnama in južnovietnamske revolucionarne vlade. Predstavnik DRV Xuan Thuy je tudi povedal, da se bo v kratkem vrnil v francosko prestolnico večkratni Kissingerjev sobesednik Le Duc Tho. Nekateri celo domnevajo, da je bil Le Duc Tho, znan po svoji diplomatski sposobnosti, prejšnje dni v Moskvi in da se je srečal z ameriškim «posebnim odposlancem» Kissingerjem.

Prisotnost Le Duc Thoja v Parizu pa pomeni samo eno: da so Vietnamci pripravljeni na obnovitev tajnih pogajanj za «fasado» besednih spopadov v konfesenci v Aveniji Kleber.

Glede Kissingerjevega potovanja v Moskvo mnogi ameriški časopisi domnevajo, da je v resnici bil pri Brežnjevu na sovjetsko izrecno vabilo in da so ga tam opozorili na resne nevarnosti, katerim se Nixon izpostavlja s svojo pustolovsko politiko v Indokini.

Vsekakor tako na bojiščih, kakor v ameriških mestih, vlada veliko zanimanje za Nixonov televizijski govor, ki ga bo imel ob 22. uri (ob 4. zjutraj po našem času). Nekateri ne izključujejo celo, da bo Nixon — po Kissingerjevem poročilu o moskovskih razgovorih — sklenil napovedati prekinitev bombnih napadov na severnovietnamska mesta nad 20. vzporednikom.

Še vesti z bojišč na Osrednjih planotah. Tanki osvobodilne vojske so obšli obrambno črto ostankov sajgonskega garnizona pri mestu Vo Dinh in se, v loku, pomikajo proti Kontumu, medtem ko se nadaljuje umik najemniških enot preko naraslih rek. Kontum čete FNO ogrožajo z juga in vzhoda, točno z nasprotnih strani, kjer si najemniki ne pričakujejo napada. Druge tankovske enote pa prodirajo proti morju. Vojaška poveljstva domnevajo, da hoče osvobodilna vojska doseči obalo pod visokimi planotami in tako prerezati deželo na dvoje. Z raketnimi izstrelki in možnarji so napadli tudi najvažnejše vojaško oporišče v mestu Pleiku.

Vojaška poveljstva so priznala tudi, da se višajo izgube Američanov, ki sicer uradno ne sodelujejo v spopadih. Tako so partizani sestrelili pri Than Canhu helikopter v katerem je bilo 10 marincev. Nadaljnjih osem Američanov je izgubilo življenje v zasedi, medtem ko so se umikali iz osvobojenih oporišč. Poročajo namreč, da je na Visokih planotah v rokah partizanov ves vladni obrambni sistem z izjemo mest Kontum in Pleiku

Ameriška študentska mladina hrupno izraža svoje nezadovoljstvo zaradi zaostritve «umazane vojne» v Vietnamu. V New Yorku so zasedli fakultete univerze v Columbii. Tudi večkratni spopadi s policijskimi silami in desetine aretacij niso spremenile položaja. Na sliki (telefoto ANSA - UPI): napad policije na mladinsko manifestacijo

15 let «Komunista»

LJUBLJANA, 26. — V torek so v Sloveniji proslavili 15-letnico življenja glasila Zveze komunistov Jugoslavije «Komunista». Svečanost so pripravili člani kolektiva slovenske izdaje, na kateri je imel obširen govor predsednik CK ZKS France Popit, ki je med drugim poudaril, da mora biti vsak časnik ki hoče biti vpet v socialistično samoupravno idejnopolitično snovanje in dejavnost, angažiran, da mora imeti hrbtenico. Popit je še dejal: «Petnajst let nas tudi loči od pomembnega dogodka, ki se je zgodil v Ljubljani, namreč od VII. kongresa ZKJ, na katerem smo komunisti sprejeli svoj program, napotilo za akcijo, za vizijo družbe, ki jo ustvarjamo. V ta čas sodi — je dejal Popit — tudi nastanek «Komunista», glasila Zveze komunistov Jugoslavije».

Kolektiv Primorskega dnevnika iskreno čestita kolegom «Komunista» k pomembnemu jubileju.

DANES

Ameriška in svetovna javnost pričakujeta nocojšnji Nixonov govor, v katerem bo sporočil svoje sklepe glede vietnamske vojne. ZDA so medtem že sprejele vztrajno zahtevo Vietnamcev po obnovitvi pariških pogajanj, ki so jih enostransko prekinile pred dobrim mesecem. Opazovalci menijo, da je zadnji sklep Bele hiše v dokleni meri tudi sad nedavnega tajnega Kissingerjevega obiska v Moskvi, kjer se je baje tudi sestal s severnovietnamskim diplomatom Le Duc Thojem. Slednji se sedaj vrača v Pariz, kar utrjuje prepričanje, da se bodo «prava» pogajanja nadaljevala v senci, medtem ko bodo javna zasedanja le «fasada».

Uspešno se medtem nadaljuje ofenziva osvobodilne vojske na Visokih planotah. Partizani obkoljujejo Kontum in se, na drugi strani, pomikajo proti obalam.

V ZDA se na «primarnih» volitvah demokratske stranke utrjuje pozicija pacifista McGoverna, ki bi postal nevaren tekmec Nixonu, če ga bo podprl tudi Edward Kennedy.

V zahodnonemškem parlamentu se danes odloča usoda Brandtove vlade. Za sedaj je nemogoče predvidevati, kako se bo končal frontalni spopad med kanclerjevo koalicijo in demokrščansko opozicijo. Delavci so v vsej državi manifestirali svojo podporo Brandtu v zavesti, da bi zmaga Barzela in Straussa privedla do popolne izolacije Zahodne Nemčije ter povsem blokirala proces pomiritve, ki je v teku v Evropi. V Moskvi so medtem dali vedeti, da Sovjetska zveza ni pripravljena ponovno odpreti pogajanja o sporazumu, ki ga je Brandt podpisal avgusta 1970, kot zahtevajo demokristjani.

V Ljubljani so na slovesni seji republiške konference SZDL izročili letošnja priznanja OF. Med prejemniki sta tudi zamejca dr. Sonja Mašera iz Trsta in Ciril Klanjšček iz Števerjana.

Župan Spaccini je včeraj na tržaškem županstvu umestil upravni svet ustanove «Stalno slovensko gledališče». S tem se je zaključilo dalješe razdobje nejasnosti in je slovenska gledališka hiša v novem statusu, ki vodi k popolni publicizaciji. To je prvi korak, ko so v upravnem svetu neposredno udeleženi občina, pokrajina in dežela s svojimi predstavniki in s čimer so prevzeli tudi neposredno odgovornost. Na včerajšnji svečanosti je o pomenu tega dohodka najprej spregovoril župan, nato pa še predsednik gledališča prof. Tavčar.

«PRIMARNE» VOLITVE V DEMOKRATSKI STRANKI

Pacifist McGovern prvi

WASHINGTON, 26. — Zmaga pacifista McGoverna na primarnih volitvah v vzvezni državi Massachusetts in močna uveljavitev v državi Pennsylvania resno ogroža perspektive ostalih dveh tekmecev demokratske stranke (Humphreyja in Muskjeja), spravlja pa v resno zadrego tudi samega Nixona. Ta med republikanci res nima tekmecev, vendar bi se moral z McGovernom spoprijeti na predsedniških volitvah na osnovi polemike v zvezi z vietnamom. Tudi v sami republikanski stranki Nixonova večina upada, kar zanj ni dobro znamenje.

McGovern ima, po zadnjih uspehih, skupnih 235 delegatov za «nomination» (shod demokratske stranke, na katerem bo določen kandidat za predsedniške volitve), drugi je z 138 delegati senator Muskie, medtem ko jih ima Humphrey 78.

V demokratski stranki se že kažejo znaki, da bi se utegnili nekateri tekmeci med seboj povezati. Humphrey je, naprimer, ostro napadal Nixona zaradi vietnamske vojne, medtem ko je Muskie centrist. Ni pa tudi izključeno, da se bo za hrbtom McGoverna vzdignila zvezda Teda Kennedyja, ki čaka na pravo priložnost .

Upravni svet ustanove «Stalno slovensko gledališče» po včerajšnji prvi namestitveni seji na tržaškem županstvu. Poročilo o seji objavljamo na tržaški kroniki

PRED DANAŠNJIM ODLOČILNIM GLASOVANJEM V BUNDESTAGU

Zahodnonemški delavci podpirajo Brandta Množične stavke proti manevrom opozicije

Velika napetost v vsej državi - Morebitna Barzelova zmaga bi pomenila usodni udarec za politiko pomiritve v Evropi - Polemičen začetek razprave v parlamentu

BONN, 26. — Jutrišnje glasovanje o nezaupnici Brandtovi vladi bo imelo odločilen pomen ne samo za socialdemokratsko - liberalno koalicijo v Bonnu, niti ne samo za Zahodno Nemčijo. Ko bi Barzelovi demokristjani prevladali, bi se v hipu zrušila celotna politika pomiritve v Evropi z nepredvidljivimi posledicami za ves svetovni položaj. V osrčju našega kontinenta bi se ponovno ustvarilo nevarno žarišče, ki bi obrnilo kolo zgodovine nazaj, v obdobje hladne vojne.

Tega se v prvi vrsti zavedajo Nemci sami, predvsem delavci, kot dokazujejo današnje stavke v vseh največjih tovarnah vzezne republike, stavke, s katerimi so delavci izražali solidarnost kancleriu Brandtu. Predvsem v industrijskih predelih Porurja, pa tudi v zahodnem Berlinu, so v tovarnah in podjetjih prekinili delo za pol ure ali za več časa ter izražali svojo solidarnost vladi. Ponekod ni prišlo do pravih stavk, pač pa so se delavci na delovnih mestih zbirali in vneto razpravljali o političnem položaju. V nekaterih šolah so dijaki zapustili poslopja v znak protesta proti «Barzelovim in Straussovim manevrom». V uredništvih časopisov dobivajo v teh urah na stotine brzojavk s prošnjo za objavo z isto vsebino: «Nočemo demokristjanov na oblasti, nočemo izolacije Zahodne Nemčije». Socialdemokratski tiskovni urad je sporočil, da je v zadnjih urah na tisoče oseb zaprosilo za vpis v stranko, da bi na ta način konkretno dokazali svojo solidarnost Brandtovi politiki. V Kaslu, važnem industrijskem središču, je 30 tisoč kovinarjev šlo v sprevodu po mestnih ulicah ob vzklikanju gesla «Ustavimo Barzela in Straussa!»

V takem ozračju se je v Bundestagu začela razprava o proračunih, ki bo doživela svoj višek jutri zjutraj ob 10. uri, ko bo na vrsti glasovanje o «konstruktivni zaupnici» Brandtovi vladi. Ko bi opozicija prevladala (to pa bi ji uspelo samo, če bi se dal kak socialdemokratski ali liberalni poslanec podkupiti), bi Rainer Barzel avtomatsko postal novi kancler. Nič čudnega torej, če je bila temperatura v parlamentu dokaj visoka. Razumljivo je tudi, da je bil govor predvsem o zunanji politiki, proti kateri so v prvi vrsti naperjeni demokrščanski manevri, čeprav je na dnevnem redu odobritev državnih proračunov.

Polemika je bila izredno ostra: liberalec Ertl je obtožil opozicijo, da skuša ustvariti novo večino na podlagi korupcije, ter dodal, da so mu nekateri grozili celo s smrtjo, če bo glasoval za Brandta. Socialdemokrat Wehner je trdil, da je zbral neizpodbitne dokaze o demokrščanskih poskusih podkupovanja članov večine. Krščanski demokrati pa so polemizirali predvsem z Brandtovim sklepom, da se socialdemokrati ne udeležijo jutrišnjega glasovanja, čeprav bodo prisotni v parlamentu. Namen Brandtovega sklepa je jasen: morebitni «prosti strelci» bi se z udeležbo na glasovanju nujno izdali.

V svojem posegu v razpravo je bil Brandt zelo umirjen: najprej je pozval delavce in sindikate, naj ostanejo mirni, naj ne nasedajo provokacijam, ker pritiče zadnji sklep parlamentu. Odločno je branil svojo politiko do Vzhoda ter zavrnil vse kritike opozicije. Zanikal je tudi, da bi pogodbi z Moskvo in Varšavo vsebovali tajne postavke, medtem ko je označil za lažne dokumente, ki jih je objavil desničarski tisk o domnevnih zapisnikih pogajanj s Sovjetsko zvezo. Kancler je govoril tudi o gospodarskih vprašanjih, ki so na dnevnem redu v razpravi, ter poudaril izredno stabilnost zahodnonemškega gospodarstva kljub posledicam monetarne krize in zvišanju cen v mnogih državah. Demokristjani so očitno zgubili smisel za realnost, če govorijo o «gospodarskem kaokrotu». «Kriza ni v gospodarstvu — je dejal Brandt ob bučnih aplavzih — pač pa le v možganih opozicije».

V razpravo je posegel tudi Barzel z govorom, ki je bil očitno namenjen prav socialdemokratskim in liberalnim poslancem, za katere upa, da bodo glasovali proti Brandtu. Šef opozicije je namreč skušal omiliti polemiko okrog vzhodne politike ter zatrjeval, da bodo tudi demokristjani, če bodo dosegli večino, vodili pomirjevalno politiko do Vzhoda. Dejal je tudi, da «Sovjetska zveza in druge države nam lahko zaupajo», dodal pa je še, da razpolaga z informacijami, po katerih bi bili SZ in Poljska pripravljeni ponovno odpreti pogajanja o sporazumih.

Barzela pa je uradno demantiral sam sovjetski predsednik Podgorni, ki je izjavil, da SZ ne bo privolila v ponovna pogajanja o postavkah moskovskega sporazuma. Podobne izjave so v preteklih dneh dali že Brežnjev, Gromiko in Suslov. Sovjetska tiskovna agencija TASS pa je dala uradno sporočilo, da so dokumenti o domnevnih zapisnikih pogajanj v Moskvi «očitno lažni in brez vsakršne zveze z resnično vsebino pogovorov».

NA SLOVESNI SEJI REPUBLIŠKE KONFERENCE SZDL

V Ljubljani podelili letošnja priznanja Osvobodilne fronte

Med prejemniki priznanja sta tudi dr. Sonja Mašera iz Trsta in Ciril Klanjšček iz Števerjana

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 26. — Danes je v Ljubljani zasedala republiška konferenca Socialistične zveze Slovenije. Na njej so poslušali in sprejeli poročilo o delu Socialistične zveze v obdobju med drugo in tretjo sejo. Ugotovili so, da je bilo težišče delovanja Socialistične zveze v minulem obdobju na uveljavljanju in uresničevanju programa.

Na zasedanju je Boris Ziherl obširno govoril o dediščini Osvobodilne fronte. Saj je cilj konference označil z praznovanjem slovenskega državnega praznika 27. aprila, dneva ustanovitve Osvobodilne fronte.

Po besedah Borisa Ziherla je bila ustanovitev Osvobodilne fronte politično in organizacijsko izhodišče za široko vseljudsko gibanje na Slovenskem za množični oboroženi odpor in upor proti tujim fašističnim okupatorjem in njihovim domačim hlapcem. Ta odpor je naglo prerasel v osvobodilno vojno slovenskega naroda, ki se je bojeval skupaj z vsemi drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije. Ustanovitev Osvobodilne fronte pa je bila sad dolgoletnih prizadevanj za enotnost slovenskih naprednih protifašističnih sil, ki jo je spodbujala komunistična partija. Prav zato je imela Osvobodilna fronta tesno podlago z enotnostjo delavskega razreda, z drugimi plastmi delavnega ljudstva in s tesnim sodelovanjem komunistov z večino demokratičnih sil slovenske družbe.

Boris Ziherl, ki je v nadaljevanju orisal in našteval povezanost narodnoosvobodilnega boja s socialistično revolucijo, ko je ta revolucija izvojevala prve zmage v pogojih osvobodilnega boja proti fašističnemu okupatorju. V tem je tudi bistvo globoke povezanosti slovenskega nacionalnega interesa za revolucijo in z naprednim razvojem v sedanji fazi.

Boris Ziherl je nato govoril o vseh korenitih socialnih spremembah, ki imajo svoje začetke prav v osvobodilnem boju. Osvobodilna fronta se je v najtežjih pogojih tuje okupacije začela uveljavljati kot država v državi. Očitna najbolj zgovorna priča ostane v Ljubljani tistih let, na osvobojenem ozemlju pa je Osvobodilna fronta že od vsega začetka začela razvijati demokratične oblike oblasti. Ta naloga pripada Socialistični zvezi kot naslednici OF. Boris Ziherl se je ob proslavi 27. aprila spomnil dveh osebnosti, ki sta tesno povezani z osvobodilnim bojem slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov, predsednika Tita, ki bo čez nekaj dni slavil 80-letnico svojega rojstva in Borisa Kidriča.

Te osebe in njihova dejanja imajo splošni jugoslovanski pomen. Titova osebnost v domovini simbolizira težnje jugoslovanskega delovnega ljudstva po uresničitvi samoupravnih socialističnih odnosov, na mednarodni ravni pa vrednote politike aktivne neuvrščenosti in odločne podpore osvobodilnim težnjam in gibanjem v svetu.

O Borisu Kidriču je Ziherl menil, da sodi poleg Edvarda Kardelja med najprodornejše marksistične mislece sodobne Jugoslavije.

V počastitev narodnega praznika 27. aprila so na seji podelili letošnja priznanja Osvobodilne fronte. Ta priznanja so prejeli: Anton Bric iz Litije, Silva Jereb iz Kopra, Fran Kimovec - Žiga, Ciril Klanjšček iz Števerjana, Lipej Kolenik iz Pliberka na Koroškem, Vinko Kramar iz Zagorja, Anica Kuhar iz Maribora, Alojz Lešnik iz Laškega, Miha Marinko, dr. Sonja Mašera iz Trsta, dr. Rudolf Obračunč, Janez Oven, Jože Plavec iz Bele Krajine, Jože Pratengrazer, Lidija Šentjurc, Joža Volfand ter inž. Pavle Žaucer. Priznanja so prejele tudi organizacije SZDL iz Solčave v Savinjski dolini, Zveza tabornikov Slovenije iz Zveza pionirjev Slovenije.

DRAGO KOSMRLJ

Dr. Sonja Mašera

Ciril Klanjšček

Beograjski krogi o pisanju lista «Combat»

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 26. — Pariški list Combat je pred dnevi objavil, da je bil v Beogradu podpisan sporazum o dokončni rešitvi meja med Jugoslavijo in Italijo in da je bilo s tem rešeno tako imenovano vprašanje «cone B». V zvezi s to vestjo so v zveznem tajništvu za zunanje zadeve sporočili diplomatskemu uredniku Tanjuga, da pisanje pariškega lista «ne odgovarja bistvu in stvarnemu stanju vprašanja s katerim se ukvarja». V jugoslovanskih uradnih krogih pa pripominjajo, da se vprašanje statusa bivše cone B (hkrati pa tudi cone A) neuresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja, kljub rešitvi na osnovi londonskega sporazuma, pojavi, ko pride v Italiji do kakih važnih političnih dogodkov, kot so na primer sedanje parlamentarne volitve. To dokazuje, da bi hoteli nekateri krogi ribariti v kalnem na škodo dobrih odnosov med Jugoslavijo in Italijo.

V zveznem tajništvu za zunanje zadeve v Beogradu tudi tokrat z zadovoljstvom ugotavljajo, da se odnosi med Jugoslavijo in Italijo skoraj na vseh področjih zadovoljivo razvijajo. Prav o tem sodelovanju, ugotavljajo v zveznem tajništvu, je nedavno govoril tudi italijanski minister Moro, katerega izjava je bila v Beogradu ugodno sprejeta.

B. B.

BEOGRAD, 26. — Namestnik zveznega tajnika za zunanje zadeve Jakše Petrič in prvi namestnik češkoslovaškega zunanjega ministra František Krajcir sta danes v Beogradu končala posvetovanja o medsebojnih odnosih in o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

NA MEDNARODNIH KRIŽPOTJIH

Brandtova politika na tehtnici

Razmerje sil v zahodnonemškem parlamentu je ta hip podobno občutljivi mehanični tehtnici. En sam glas naj pridobi opozicija, pa bo Brandt ob absolutno večino. Od tega edinega glasu pa ni odvisna zgolj usoda Brandtovle vlade, odvisno je dosti, dosti več. Gre za vse tisto, kar je Brandt novega prinesel za zahodnonemško politiko, to pa je toliko pomembno, da je že sedaj močno spremenilo podobo Evrope.

Ko je Brandt prišel na krmilo zahodnonemške politike, je zasukal ladjo v novo smer. Ravnal se je po spoznanju, da je treba razmere in dogodke v Evropi in v svetu gledati z zdravimi očmi in temu primerno tudi ravnati politično delovanje. Ta stvarnost pa je pričala, kako nemožno in nevzdržno je še naprej riniti z glavo skozi zid. Ta zid pa je dejstvo, da obstajata dve nemški državi in da se tega dejstva ne da spremeniti, če noče Evropa zabresti v novo vojno. Stvarnost je izpričala kako neustrezna je taka politika, ki zida na blokovskih nasprotjih in na globoki razdeljenosti Evrope. Taka spoznanja so bila spodbuda za veliki preobrat zahodnonemške politike. Tak preobrat se je izoblikoval v tako imenovano vzhodno politiko. Stebra te politike pa sta za Nemčijo, za Evropo in za svetovni mir izredno pomembna sporazuma. Prvi sporazum je Brandt sklenil s Sovjetsko zvezo. Z njim se državi obvezujeta, da ne bosta pri razreševanju medsebojnih spornih vprašanjih in pri urejanju mednarodnih zadev uporabljali sile, pač pa se bosta držali miroljubnih sredstev. Morda še bolj pomemben pa je sporazum, ki ga je Brandt sklenil s Poljsko. Z njim Zah. Nemčija prizna dokončnost ki so bile postavljene po drugi svetovni vojni, se pravi mejo na Odri in Nisi.

Kaj pomenijo ti sporazumi za Evropo, je danes očitno slehernemu Evropejcu. Brandt je z njimi zares odprl novo stran v zgodovini razvoja povojne Evrope. Zah. Nemčija se je z Brandtovo vzhodno politiko premaknila na povsem nove postojanke v mednarodnih odnosih. Z njo se je močno vključila v sodobne in miroljubne tokove, ki smo jim priča prav v Evropi.

Brandtovi sporazumi s Sovjetsko zvezo in Poljsko so bili tisti, ki so odprli vrata konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. Kakšno varnost in kakšno sodelovanje naj bi bilo pričakovati spričo neurejenega poglavitnega evropskega vprašanja, kot so meje in mednemški odnosi? S tem pa se je zdelo, da sodi v okvir Brandtove vzhodne politike tudi ureditev odnosov med vzhodno in zahodno Nemčijo. Če ne bi bilo poprejšnjih sporazumov s Sovjetsko zvezo in Poljsko, tudi ne bi bilo mogoče sedanje mednemško dogovarjanje.

Brandtova vzhodna politika je pripomogla, da so štiri velike sile na mah spravile s poti tudi najbolj kočljivo jabolko spora med Vzhodom in Zahodom. Tisto jabolko zaradi katerega toliko, da ni že enkrat izbruhnila vojna. To je vprašanje Berlina. Zdaj je položaj zahodnega Berlina bil urejen s četvernim sporazumom. Da bi vse to kar je Brandt doslej storil in sklenil v okviru svoje vzhodne politike dobilo dokončno potrditev, je potreben še zadnji na oko čisto formalni korak. Zahodnonemški parlament mora sporazume, ki jih je Brandt sklenil s Sovjetsko zvezo in Poljsko, potrditi, da bi takoj dobili tudi formalno - pravno veljavo. Tu pa je, kar je več kot očitno, čakala Brandta v zasedi opozicija krščansko - demokratske stranke pod novim voditeljem Barzlom. Ves ta čas odkar je Brandt uresničeval svoj načrt se je opozicija pripravljala, da vtakne palico v kolesa njegove vzhodne politike in jo tako zavre oziroma onemogoči. Nič ne bo s popuščanjem in nič ne bo z berlinskim sporazumom, konec bo sodelovanja v Evropi, če ne bo sporazumov, so poudarjali ves čas glasovi iz Moskve. Brandt je iskal in tudi dobil podporo za svojo politiko pri zahodnih zaveznikih. Francozi, Angleži in tudi Američani so izrekli soglasno podporo Brandtovim sporazumom.

Opozicija v Bonnu je spremenila taktiko. Prepričali so se, da je treba čakati 4. maja, se pravi razprave o sporazumu s Poljsko in Sovjetsko zvezo, kajti povsem jasno je, da ne sme Brandt zmagati, se pravi dobiti večino. Zato so se odločili za udarec, ki naj Brandta vrže s sedla vsaj o ratifikaciji. Zato so zahtevali, teden predno pride do razprave naj parlament izreče Brandtu nezaupnico ob razpravi o proračunu. Krščanski demokrati so se odločili za ta korak iz dveh razlogov. Prvi so bile deželne volitve za Baden - Württenberg, ki je stara trdnjava krščanskih demokratov. To volilno kampanjo so uglasili na boj proti ratifikaciji. Čudeža volitve niso prinesle, krščanski demokrati so ostali v večini, četudi se je povečalo število poslancev Brandtove stranke. Neonacisti so bili tisti, ki so krščanskim demokratom pripomogli do zmage, saj so se odrekli glasu svojim kandidatom in glasove usmerili v skrinjico krščanskih demokratov.

Drugi razlog je očitanje liberalne stranke, stranke ministra Scheela, ki je v vladi. Eden izmed poslancev je izstopil iz liberalne stranke, tako je Brandtu ostalo komaj zadostno število glasov večine. Potrebuje jih 249, ima jih 249, opozicija pa 247. Torej en sam samcat glas, naj odloči o usodi Brandtove vlade in usodi celotne vzhodne politike. Kako se bo nagnila tehtnica? Na odgovor ne bo treba dolgo čakati.

DRAGO KOSMRLJ

OB PRISOTNOSTI ČLANOV UPRAVNEGA SVETA

Na županstvu formalno ustanovili «Stalno slovensko gledališče»

Plemenite besede župana Spaccinija in predsednika Tavčarja - Izpolnjene obveznosti

Na tržaški občini je bila včeraj prva seja ustanove «Stalno slovensko gledališče», ki jo je sklical tržaški župan Spaccini. S tem je bil narejen pomemben korak k publicizaciji slovenskega gledališča, odnosno je zaključeno dalšje razdobje, ki se je pričelo pred tremi leti s sklenom tržaškega občinskega sveta o pristopu občine v upravo gledališča in nato s sklepom tržaške pokrajine ter s podpisom ustanovnega akta.

Svečana seja, na kateri sta bila poleg članov upravnega sveta z izjemo službeno odsotnega Hreščaka, tudi ravnatelj Filibert Benedetič in predstavnica ansambla Mira Sardoč, je bila v prostorih občinskega odbora.

Sejo je, kot to določa pravilnik «SSG» otvoril župan Spaccini, ki je v pozdravu ugotovil, da se je po daljšem razdobju uresničil program ustanovitve «Stalnega slovenskega gledališča» in da se gre s tem po konkretni poti publicizacije, oziroma da se je naredilo to, kar je bilo v sedanjih pogojih možno. Gre za odraz konkretne obveze občine, da pomaga ne samo italijanskemu gledališču, temveč tudi slovenskemu. Ob tej priliki je župan navedel tudi konkretni prispevek deželе.

Župan Spaccini je nato obravnaval načelo medsebojnega bogatenja med italijansko in slovensko kulturo in da se s tem ustvarja odnos mirnega sožitja ter sodelovanja.

Kasneje je župan ponovno povzel besedo in je v odgovoru na izvajanja predsednika gledališča prof. Tavčarja omenil «sence preteklosti». V tej zvezi se je povrnil na svečanost, ko so v ponedeljek položili temeljni kamen Rižarne — narodnega spomenika

Prav iz te preteklosti, prav iz spoštovanja do mučenikov je zraslo načelo, da se ne morejo razločevati ljudje zaradi njihovega jezika, da ni razlik med deželami in ni razlik zaradi verskega prepričanja. Gre za oporoko, v katero verujemo in ki mora biti navodilo za vsak dan našega življenja in ne samo takrat, ko se občasno poklonimo spominu žrtev. To je vodilo za pot, po kateri moramo hoditi.

Zatem je spregovoril predsednik gledališča prof. Josip Tavčar, ki je dejal:

Zahvaljujem se gospodu županu za lepe misli in menim, da v tem trenutku lahko govorim ne samo v imenu upravnega sveta pravkar ustanovljenega Stalnega slovenskega gledališča v Trstu in njegovega ansambla, temveč tudi v imenu vseh Slovencev v Italiji.

Dogodek, ki mu v tem svečanem vzdušju prisostvujemo, zadeva namreč prav vse naše tu živeče rojake, saj gre za priznanje ustanovi, ki je zrasla iz njehove pretekle in sedanje velike ljubezni do odrske umetnosti in je zato izraz njihovih vztrajnih kulturnih prizadevanj in želja.

In drago mi je poudariti prav ta moment, v katerem se po mojem na najneposrednejši in najačji način upodablja žlahtna moč izročila.» Samo že mnogo več kot stoletni navezanosti našega ljudstva na gledališče se moramo namreč zahvaliti, če se mi Slovenci v Italiji danes lahko ponašamo z ustanovo, ki jo je Paolo Grassi pred kratkim v Rimu v prisotnosti ministra za Javne prireditve in turizem ter vseh na vidnejših predstavnikov italijanskega gledališkega življenja proglasil za popolnoma enakovredno — in po kvaliteti in delavnem ritmu — da se pridruži sorazmerno maloštevilni družini italijanskih stalnih gledališč.

Današnji akt, s katerim se formalno priznava poleg kulturne tudi nenadomestljiva družbena funkcija našega gledališča med Slovenci v Italiji, je torej akt, ki bo razveselil vse Slovence tostran in onstran meje. Vendar je v njem še globlji pomen, ki ga ne smemo prezreti. Nemara je to prvič v zgodovini našega mesta, da se javno vzpostavlja neka idealna in ne samo politična vez med tržaško občino in njenimi slovenskimi občani. To nam daje slutiti, da so morda zares in za vedno pokopani strahovi iz preteklosti in da bo tudi naši ustanovi kot vsem drugim slovenskim kulturnim ustanovam v Italiji dana možnost, da svobodno služijo svojim žlahtnim namenom zbliževanja med narodi in medsebojnega duhovnega obogatenja.

V prepričanju, da je v formalnem aktu, katerega smo priče, dokončno jamstvo za vedno tesnejše in plodnejše sodelovanje med italijanskim in slovenskim narodom, dovolite mi, gospod župan, da se vam še enkrat in iz vsega srca zahvalim, za kar ste tudi osebno storili za našo ustanovo, ki z današnjim dnem pričenja novo in prav gotovo srečnejše življenje.

Župan je nato prešel na prvo točko dnevnega reda, ko je prečital seznam članov upravnega sveta in takoj za tem tudi razdelitev funkcij. Upravni svet združenja «Stalno slovensko gledališče» sedaj sestavljajo: *predsednik prof. Josip Tavčar — podpredsedniki Dušan Hreščak — predstavnik tržaške pokrajine, dr. Rafko Dolhar — predstavnik tržaške občine, Jurij Slama — predstavnik dežele, tajnik prof. Klavdij Palčič — blagajnik Bogo Samsa* ter člani *dr. Robert Hlavaty, prof. Jože Peterlin, Miro Opelt, dr. Ivan Godnič, dr. Igor Kosmina, dr. Vito Svetina, Edvin Švab* in *dr. Igor Gruden.* V pričakovanju imenovanja dveh članov nadzornega odbora s strani ministrstva za predstave in tržaške občine je bil potrjen dosedanji nadzorni odbor, katerega sestavljajo *Silvan Mesesnel, dr. Vladimir Turina* in *dr. Drago Štoka.*

Istočasno so bili tudi predsednik, podpredsedniki, tajnik in blagajnik imenovani v ožji izvršni odbor.

Kot je razvidno iz seznama, so v novem upravnem svetu «Stalnega slovenskega gledališča» trije člani kot predstavniki javnih ustanov, enajst članov pa je na občnem zboru izvolilo društvo «Slovensko gledališče», ki je do sedaj upravljalo naše gledališče. Bistvena sprememba je torej v tem, da sedaj pri upravi gledališča neposredno sodelujejo javne ustanove in da se je s tem tudi spremenil status gledališča, ki se od danes imenuje po novem «Stalno slovensko gledališče».

Slovenska skupnost nam je v zvezi s tem dogodkom poslala naslednje sporočilo:

Slovenska skupnost z zadovoljstvom pozdravlja publicizacijo Slovenskega gledališča, ki se je danes formalno izvedla na tržaškem županstvu, ko je župan Spaccini ustoličil upravni svet združenja «Stalno slovensko gledališče», v katerem so tudi predstavniki Slovenske skupnosti.

Slovenska skupnost poudarja važnost izpolnitve ene temeljnih postavk, ki so bile vsebovane v sporazumu za sestavo občinske uprave med strankami leve sredine in Slovensko skupnostjo.

Po dolgih letih prizadevanja in trdega boja smo tako zamejski Slovenci prišli do zelo pomembne pridobitve, ki nas bo bodrila v nadaljnjem prizadevanju po pravičnem reševanju naših odprtih narodnostnih vprašanj.

V krožku «G. Salvemini» okrogla miza o zdravstveni reformi

V petek, 28. aprila bo ob 19. uri v sedežu krožka «G. Salvemini» na Korzu 12. okrogla miza o temi: «Zdravstvena reforma in njeni odsevi v Trstu in deželi». Okrogle mize se bodo udeležili ravnatelj umobolnice prof. Basaglia, univerzitetni profesor in primarij bolnišnice «B. Garofolo» prof. Nordio, nekdanji nadzornik glavne bolnišnice prof. Sternini in profesor tržaške univerze prof. Vaccari.

Debato bo vodil podpredsednik krožka prof. Livio Pesante.

Ponovna stavka uslužbencev SAP

Še enkrat bodo uslužbenci prevoznega podjetja SAP izvedli zaradi nepopustljivosti lastnika inž. Sergasa vrsto stavk.

Stavke bodo v naslednjih dneh:

danes, 27. aprila: na vseh progah od 9. do 17. ure; na koprski progi bo stavka od začetka službe do 9. ure ter od 18. ure do 21.30;

jutri, 28. aprila: na vseh progah od 11. do 13. ure ter od 18. ure do 21.30;

sobota, 29. aprila: 24-urna stavka vsega osebja;

torek, 2. maja: na vseh progah od 9. do 17. ure na koprski progi bo stavka od začetka službe do 9. ure ter od 18. ure do 21.30;

sreda, 3. maja: na vseh progah od začetka službe do 9. ure ter od 18. ure do 21.30;

četrtek, 4. maja: na vseh progah od 11. do 13. ure ter od 18. ure do 21.30;

petek, 5. maja: na vseh progah od začetka službe do 9. ure ter od 18. ure do 21.30.

ZARADI PRAZNIKOV

V ponedeljek in torek zaprt gen. konzulat SFRJ

Uradi generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Trstu bodo v soboto, 29. in nedeljo, 30. aprila 1972, zaprti kot običajno, ter tudi v ponedeljek, 1. in torek, 2. maja t.l. zaradi prvomajskih praznikov.

Pojasnilo o našem izletu v Makedonijo

Mnogi čitatelji nas sprašujejo, kako bo z našim letošnjim izletom v Makedonijo.

Glede tega bi radi pojasnili, da je nevarnost črnih koz v Jugoslaviji oziroma v nekaterih njenih južnih predelih, praktično prenehala. V zadnjih 8 dneh niso zabeležili nobenega novega primera in po informacijah, ki jih imamo, kaže, da bodo do sredine maja ukinjeni tudi vsi preventivni ukrepi glede cepljenja, tako, da se do takrat našim izletnikom ne bo treba cepiti.

Izlet bo zato potekal po predvidenem programu.

Slovensko gledališče v Trstu

V soboto, 29. t. m. ob 20.30 v župnijski dvorani v DOLINI

Jaka Štoka

TRIJE TIČKI

burka v dveh dejanjih

V nedeljo, 30. t. m. ob 18. uri v Prosvetni dvorani v TREBČAH

Jaka Štoka

TRIJE TIČKI

burka v dveh dejanjih

Šola Glasbene matice — Dolina

V petek, 28. aprila ob 20.30 v dvorani prosvetnega društva «V. Vodnik» v Dolini

Nastop gojencev glasbene šole

iz Doline in Nabrežine

Sodelujejo pianisti, violinisti in harmonikarji ter mali harmonikarski ansambel pod vodstvom Nadje Udovič.

Vljudno vabljeni!

GLASBENA MATICA — TRST

Sezona 1971-1972

V soboto, 29. aprila ob 21. uri v dvorani «J. Gallus» Ul. R. Manna 29

SOLISTIČNI KONCERT

ZDENKO PRUŠA — violončelo
NIKO PERTOT — rog
SILVANA PRETNER — klavir

Vljudno vabljeni — Vstop prost

Kino

Nazionale 16.30 «Il ritorno di Harry Collings». Barvni film. Peter Fonda in Warren Oates, Verna Bloom.

Fenice 16.00 «La polizia ringrazia». Barvni film. Maria Angela Melato in Enrico Maria Salerno.

Eden 16.00 «Le avventure di Peter Pan». Walt Disneyev barvni film. Sledi dokumentarec: «Il cavallo tattuato», tudi v barvah.

Grattacielo 16.00 «Zio Tom». Barvni film. Umetnina Jacopettija in Prosperija. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 «L'assassinio di Trotsky». Richard Burton, A. Delon, R. Schneider. Barvni film.

Ritz 16.00 «Gi ordini sono ordini». Monica Vitti, Corrado Pani in Claudine Auger.

Alabarda 16.30 «Su le mani, cadavere! Sei in arresto». Barvni western film. Peter Lee Lawrence.

Aurora 16.30 «Questa specie d'amore». Barvni film. Ugo Tognazzi in Jeane Seberg. Režiser: Bevilacqua.

Impero 16.30 «Il ladro di cavalli». Barvni film.

Cristallo 16.30 «Bello, onesto, emigrato Australia sposerebbe compaesana illibata». Barvni film. A. Sordi in C. Cardinale. Zadnji dan.

Capitol 16.30 «Rosso, bianco e...». Barvni film režiserja A. Lattuade. Adriano Celentano in Sofia Loren.

Moderno 16.30 «Il giardino dei Finzi Contini». Barvni film. Lino Capolicchio. Vittorio Gassman.

Vittorio Veneto 16.00 «In nome del popolo italiano», Ugo Tognazzi in Vittorio Gassman. Barvni film. Zadnji dan.

Ideale 16.00 «Gli allegri legionari». Zabavni film z Oliverom Hardyjem in Stanom Laurelom.

Astra 16.00 «Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto». Barvni film. Gian Maria Volontè. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Abbazia 16.00 «Execution». John Richardson in Dick Palmer. Film western v barvah.

KINO OPČINE: 19.00 «Sull'orlo della paura». Mia Farrow. Prepovedano mladini pod 14. letom.

KINO «IRIS» PROSEK

Ob 19.30 «I FORMIDABILI»
Cinemascope, technicolor.

Gledališča

AVDITORIJ

Danes ob 21. uri predstava novosti Furia Bordona «Prijatelj šakal». V petek pa se bo gledališče San Babila iz Milana predstavilo s Pirandellovim delom «Premisli Giacomino» z Ernestom Calindrijem v glavni vlogi. Z njim bodo nastopali še Bruna Tellah, Lorenzo Logli, Umberto Tabarelli, Rina Centa, Alberto Germiniani, Raffaele Bondini, Roberta Mari, Luisa Da Domo in Patrizia Milani.

Koncerti

VERDI

V soboto bo za red B ob 18. uri za glasbeno življenje našega mesta izreden dogodek. Na dirigentski oder bo stopil odlični Lovro Matačić, ki bo vodil orkester in zbor gledališča Verdi ter štiri soliste v Deveti simfoniji L. van Beethovna. V vlogah solistov bodo nastopili sopranistka Dora Carral, mezzosopranistka Giovanna Pieroni, tenor Beniamino Prior in bariton Georg Pappas.

Drugi koncert za red A, pa bo v četrtek, 4. maja. Predvajali bodo koncert za klarinet in orkester s sodelovanjem solista Giorgia Brezigarja. Za oba koncerta so pri gledališki blagajni (tel. 31948) na razpolago še vstopnice za razpoložljive prostore.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, dne 30. aprila t. l. mladino, da se udeleži že programiranega izleta v Briščike z ogledom jame.

Zbirališče ob 9. uri pri postajališču openskega tramvaja na Oberdankovem trgu.

SOŽALJE

Jožku Ferlanu izreka Neda Dorčik z družino globoko sožalje ob izgubi dragega očeta Miroslava.

Sodniki in uradniki DELEGACIJE RAČUNSKEGA DVORA za deželo Furlanijo - Julijsko krajino sporočajo, da je nenadoma umrl

n. e. kom. dr. Gerardo Cesari

častni predsednik sekcije Računskega dvora, bivši načelnik sveta Delegacije. Hkrati se globoko ganjeni pridružujejo žalovanju družine.

Rim-Trst, 24. aprila 1972

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA se globoko užaloščena pridružuje žalosti ob smrti

kom. dr. Gerarda Cesarija

častnega predsednika Računskega dvora in bivšega načelnika sveta deželne Delegacije istega Dvora.

Po dolgem trpljenju je preminil

Lovrenc Fonda

Pogreb bo danes, 27. aprila ob 15.30 iz mrtvašnice splošne bolnišnice do škedenjske cerkve.

Žalostno vest sporočajo brat Karlo in Celestin, sestri Ana in Justina Marija, nečaki in drugi sorodniki

Trst, 27. aprila 1972

Občinska pogrebna služba T. F., tel. 38608

Včeraj nas je v 64. letu za vedno zapustil naš dragi oče in nono

Angel Bandi

iz Prebenega št. 23

Pogreb bo danes, 27. aprila ob 16.30 iz hiše žalosti na pokopališče v Dolino.

Žalujoča žena Zora, sinovi, hčere in drugo sorodstvo

Prebeneg, 27. aprila 1972

Za vedno nas je zapustila naša draga

Marija Švara roj. Derganc

Žalostno vest sporočajo mož Just, sinova German in Miran z družinama ter drugo sorodstvo

Dan in uro pogreba bomo naknadno sporočili.

Boljunec, 27. aprila 1972

Razna obvestila

Danes, četrtek, 27. aprila 1972 bo ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Trst, Ul. Geppa 9, občni zbor slavističnega društva v Trstu.

Zadruga Mangart - Trst vabi člane in prijatelje na sestanek, ki bo danes, dne 27. aprila t. l. ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9 za dokončno sestavo in odobritev statuta zadruge ob prisotnosti notarja.

Kulturni krožek Devin - Štivan bo imel v gosteh v soboto, 29. t. m. fotoreporterja Maria Magajno, ki bo prikazal s pomočjo barvnih diapozitivov Kraško ohcet, ki jo že več let z velikim uspehom prirejajo na Repentabru. Kulturni večer, ki bo v župniški dvorani v Devinu ob 20.30, bo dopolnil nastop dekliškega pevskega zbora iz Devina pod vodstvom Hermana Antoniča.

Vstop prost, vljudno vabljeni.

Prispevki

Namesto cvetja na grob dr. Mira Adamiča daruje družina Svara 5000 lir za šolo Ivan Cankar.

Namesto cvetja na grob Olge Bole daruje Drago Škerlavaj 3000 lir za ŠD «Polet».

Razstave

V «Kraški galeriji» v Velikem Repnu razstavlja do 30. aprila 1972 Demetrij Cej. Ob nedeljah in praznikih je razstava odprta od 11. do 12.30 in od 14. do 18. ure.

V Tržaški knjigarni razstavlja svoje najnovejše grafike s kraškimi motivi Edvard Žerjal. Razstava bo trajala do konca aprila.

V lokalu «Cascina delle Rose» Sergia Sterna razstavlja do 30. t. m. tržaški slikar Pino Caldarulo akvarele in olja.

V galeriji «Cartesius» razstavlja do 30. t. m. tržaški slikar Ugo Pierri.

V galeriji «La Lanterna» je do 5. maja kolektivna razstava pod naslovom «Art spectrum».

V galeriji «Il Tribbio» razstavlja do 13. maja Silvano Macchi.

V občinski umetnostni dvorani na Trgu Unità razstava Michela Pive, ki bo pokazal svoja dela z naslovom: «Lager — Spomin iz uničevalnih taborišč».

V galeriji «La Boheme» v Ul. Canale Piccolo 2, bodo do 1. maja razstavljali svoja dela D'Ambrosi, Faganel, Griselli, Mayer in Stracca.

V galeriji Tergeste bo do 5. maja razstavljal slikar Calusa.

V Mestni galeriji v Piranu razstavlja do 7. maja akademski slikar Dore Klemenčič Maj svoja olja in tempere.

V Galeriji Russo bo do 10. maja razstavljal svoja dela slikar Fortunato Pugliese.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 27. aprila

BISTRA

Sonce vzide ob 4.59 in zatone ob 19.06 — Dolžina dneva 14.07 — Luna vzide ob 18.29 in zatone ob 4.01.

Jutri, PETEK, 28. aprila

ŽIVAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14,7, najnižja 5,9, ob 19. uri 12,5 stopinje, zračni tlak 1010,7 rahlo raste, veter 9 km vzhodni, vlaga 39-odst., padavine 6 mm., nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V dneh 25. in 26. aprila se je v Trstu rodilo 15 otrok umrlo pa je 19 oseb.

Umrli so: 66-letna Aurelia Trampus, 75-letna Vitalia De Faveri vd. Borri, 85-letna Teresa Calcina vd. Piscanc, 70-letna Anna Coronica por. Medos, 82-letni Secondo Doria, 63-letna Bruna Parenzan por. Spadaro, 84-letna Pierina Giuricin vd. Maraspin, 79-letni Giovanni Miniussi, 58-letni Giuseppe Lazar, 44-letni Giuliano Bercè, 75-letna Giuseppina Marzi vd. Gullini, 69-letna Iolanda Oberti vd. Tempesta, 87-letna Maria Glavina vd. Pribac, 86-letni Lorenzo Fonda, 88-letna Olga Krasnigg por. Bole, 87-letna Elvira Greatti por. Monticone, 85-letna Gisella Horniker, 89-letna Emilia Cicko vd. Sgnidarich, 79-letni Giovanni Gerolami.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; INAM Ai Cedro, Trg Oberdan 2; Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/C.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Ai due Lucci, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

Ob nedeljah in praznikih so od 8.30 do 19.30 odprte vse lekarne dnevne in nočne izmene.

Včeraj, 26. aprila je zapustil svoje drage

JOSIP LAZAR

Pogreb bo danes, 27. aprila ob 16. uri iz openskega zdravilišča naravnost na repentabrsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena Miroslava, sestre, bratje, nečaki in drugi sorodniki

Trst, 27. aprila 1972

Pogrebni zavod Zimolo, tel. 38004

POLEMIČNA PREDVOLILNA ZBOROVANJA

Ceravolo (PSIUP) je pozval vso levico k enotni politiki

Za KPI je na Trgu Goldoni govoril član vsedržavnega vodstva Natta - Govor tajnika KD Colonija v Mačkovljah

Snoči je bil na Trgu Garibaldi volilni shod PSIUP. Govorila sta slovenski kandidat Vito Jercog in načelnik poslanske skupine PSIUP Domenico Ceravolo.

Predstavil ju je tajnik stranke Ezio Martone, ki je podčrtal antifašistične zasluge in dosledni boj Jercoga, ki je nato spregovoril v slovenščini.

Dejal je, da je velik problem za vse delovno ljudstvo in še posebej za Slovence za koga glasovati: marsikdo še koleba in obstaja resna nevarnost, da glasuje za zgrešene stranke, za tiste, ki niso v 20 letih vladanja, pokazale nobene volje, da bi rešile naše probleme. KL in druge vladne stranke pa vseeno hodijo med Slovence in jim obljubljajo vsega.

Zatem je orisal razvoj levosredinske vlade in dejal, da ima veliko odgovornost tudi socialistična stranka, ki ni znala in ni hotela rešiti vprašanj delovnih ljudi. Jercog se je ob koncu govora spomnil proslave v Rižarni, pri kateri niso mogli osebno sodelovati s svojimi zastavami ravno tisti, ki so tu trpeli in se borili. Ostro je obsodil tudi govornika, ki je dejal, da so v Rižarni bili «Italijani in tujci».

Takoj zatem je imel daljši govor poslanec Ceravolo; v bistvu je pozval k enotnosti vse levičarske sile in v prvi vrsti KPI in PSI. Treba je ustaviti preokret na desno ,ki ga izvaja KD ob podpori reakcionarnih sil proti interesom delavskega razreda in drugih delovnih ljudi. To je mogoče doseči samo z enotnostjo naprednih delavskih organizacij. Velika socialna in ekonomska vprašanja so namreč vsak dan bolj pereča; levosredinska vlada ni bila zmožna jih rešiti, kar je PSIUP napovedal že ob svojem nastanku, ko je PSI stopil v vladno koalicijo. Zato je treba korenito spremeniti osnovne politične smernice, da bo odpravljena brezposelnost, da se bodo uveljavile reforme.

Za tak preokret pa je nujna prisotnost delavcev pri odločitvah.

KPI je včeraj priredila na Trgu Goldoni pomembnejše zborovanje, ki ga je otvoril kandidat za poslansko zbornico Claudio Tonel, ki je govoril predvsem o lokalnih vprašanjih, obsodil lokalno KD, da vodi politiko dvojnega tira in obravnaval kritični tržaški gospodarski položaj. Za njim je deželni svetovalec Dušan Lovriha v slovenščini predvsem kritiziral KD, da skuša sedaj po slovenskih vaseh loviti slovenske glasove, da pa ni v preteklosti ničesar naredila za zaščito slovenskih pravic ter pozval slovenske volivce, da podprejo kandidata Albina Škerka.

Član osrednjega vodstva KPI Natta pa je v svojem govoru najprej podčrtal popolno avtonomijo italijanske partije, ki pa je istočasno tudi odločno za politiko delavske solidarnosti in še zlasti solidarnosti z vietnamskim ljudstvom, ki se bori za svobodo. Pri tem je ugotovil, da so prav komunisti za neodvisnost Italije, ki je vklenjena v spone NATO. Govornik je nadalje ostro polemiziral s KD zaradi njene gospodarske politike, ko javno govori, da je treba povečati dobičke in zadržati delavske plače na sedanji ravni.

Na Trgu sv. Antona sta Bonicioli in Ghersi na zborovanju PSI ugotovila, da so potrebne temeljite reforme, da se odstranijo krivice. Na predhodnih volitvah bodo morali državljani odločiti ne samo o raznih oblikah vlade temveč predvsem o napredku in reakciji.

V Mačkovljah je govoril tajnik KD Coloni o sklepu SS, da se ne predstavijo na volitvah ter je pozitivno ocenil to odločitev, saj na teh političnih volitvah glas oddan za SS ne bi prispeval v boju proti porajanju fašizma. Coloni je zatrdil slovenskim volivcem, da KD ne vodi demagoške politike, temveč se je obvezala, da bo postopno reševala nekatera odprta vprašanja slovenske manjšine. Coloni je nadaljeval, da Slovenci vedo, da je KD v teh letih vodila odprto politiko, ki naj ustvari razdobje miru in svobode za vse. Coloni je zaključil, da se sedaj noben državljan slovenskega jezika ne čuti več tujca v našem mestu. Pred njim je govoril v slovenščini Jurij Slama.

VOLILNA ZBOROVANJA

KPI: 10.00 Milje **Donadel,** 10.00 Ribarnica - **Glaluz,** 10.30 Milje - **Bordon,** 11.00 Borzni trg **Burlo,** 12.00 Trg Giarizzole - **Spetič,** 12.00 Sv. Rok - **Donadel,** 16.00 **Pristaniški dom - Sema** in **škerk,** 16.30 Istrska cesta - **Supancic,** 17.00 Ulica Soncini - Gialuz, 17.30 Trg sv. Jakoba - **Sema** in **Polli,** 17.30 Borzni trg - **Viezzi,** 18.00 Ul. delle Cave - **Burlo,** 19.00 Kontovel - **Spetič** in **Jurišević,** 19.00 Boršt - **Lovriha,** 20.00 Col - **Godnič,** 19.00 Podlonjer - **Tonel,** 20.30 Gabrovica - **Spetič.**

PSI: 11.00 Milje - **Benedetti,** 11.30 Trg Cavana - **Giuricin,** 8.00 Trg Garibaldi - **Pittoni,** 18.30 Trg Gioberti - Giuricin, 10.30 Ul. Torino, 12.00 Ul. Flavia, 12.30 Greta, 17.30 Sv. Alojz - **Gessi,** 18.30 Drevored XX. Septembra in 19.30 Ul. delle Doccie.

PSIUP: 10.00 Trg Giuliani, 11.00 Stara mitnica, 12.00 **Naselje S. Sergio.** 17.00 Na Rotondi, 19.30 Trg Goldoni.

KD: 12.00 Trg **Cavana - Umani** in **Ritossa,** 12.30 Trebče - **Mezzena** in **Slama,** 12.30 Ul. Zandonai - **Nodari** in **Zanini,** 19.30 Naselje S. Mauro - **Bologna,** 20.00 Naselje S. Sergio - **Belci** in **Hlacia.**

Rižarna odprta od sobote do 1. maja

Tržaška občina sporoča, da bo Rižarna spet odprta za občinstvo v soboto, nedeljo in ponedeljek, 1. maja.

● **Danes ob 11. uri** bo predstavnik tržaške občine odkril v ljudskem vrtu v Ul. Giulia bronasti doprsni kip pesnika Virgilia Giottija, delo tržaške-

Važno sporočilo učiteljem - suplentom

V kratkem bo izšla odredba za namestitve in suplence na slovenskih osnovnih šolah. Rok za vlaganje prošenj zapade 27. maja t.l.

Ko bo odredba izšla, bomo objavili vsa potrebna navodila.

Uradne ure Sindikata slovenske šole so naslednje: ob torkih od 17. do 18., ob petkih pa od 18. do 19. ure.

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Dijaki IV. raz. slovenskega učiteljišča «A. M. Slomšek» se pridružujemo protestni akciji, ki so jo dijaki V. raz. tehničnega zavoda «Žiga Zois» objavili 25. t.m. glede krivične diskriminacije, katere žrtev so slovenski maturanti. V primeru, da bi ne prisotne oblasti sprejele predloga, ki so ga že postavili zgoraj omenjeni dijaki, bomo tudi mi primorani stavkati.

Trst, 26.IV.1972

Sledi 15 podpisov

SINOČI V UMETNOSTNEM KROŽKU

Posvetovanje o problemih Trsta v združeni Evropi

«Okroglo mizo» je organiziralo Evropsko federalistično gibanje Nastopili so predstavniki KD, PLI, PRI, PSDI in PSI

Tržaški odsek Evropskega federalističnega gibanja je snoči organiziral «okroglo mizo» o sedanjem trenutku v postopnem uresničevanju združene Evrope in o vlogi Trsta in naše dežele v okviru te skupnosti. Posvetovanja, ki je bilo v glavni dvorani Kulturnega in umetnostnega krožka, so se udeležili predstavniki KD Belci, PLI dr. Sancin, PRI dr. Volli, PSDI prof. Lonza in PSI prof. Pesante. Razpravo je vodil predsednik tržaškega odseka Evropskega federalističnega gibanja dr. Zimolo.

Govorniki so se v glavnem strinjali z nujnostjo uresničitve združene Evrope, in sicer ne le v gospodarskem smislu — kar se postopoma že dogaja — ampak tudi v političnem in socialnem. Njihova stališča so si bila glede posameznih vprašanj nekoliko različna, pač odvisno od načelnih stališč posameznih strank, izrekli pa so številne kritične pripombe na račun italijanske vlade, ki je v odnosu do EGS in širše zamišljene Evrope v zadnjem času, vsa prežeta z vprašanji strogo notranje politike, vidno popustila.

Vsi govorniki so se izrekli proti sklepu vodstva EGS, da proglasi našo deželo za «osrednje» področje, za katero ne pridejo v poštev razne finančne in druge olajšave, ki pa so nasprotno nujno potrebne za nadaljnji razvoj Furlanije - Julijske krajine. V tej zvezi je podtajnik Belci opozoril, da se Italija prek svojega stalnega zastopnika v Bruslju že dalj časa zavzema za to, da bi vodstvo EGS preklicalo sklep in upoštevalo dejansko obrobnost naše dežele.

Po drugi strani pa lahko prav ta obrobnost postane za Trst in za vso deželo pomemben dejavnik za uveljavitev našega področja v okviru združene Evrope, kajti prometni tokovi in kulturne vezi, ki se bodo v bodoče nujno razvili med EGS na eni ter Svetom za vzajemno pomoč na drugi strani, gredo čez ozemlje naše dežele in še posebno čez Trst.

● **Včeraj popoldne** je skupina upravnikov prevoznih družb večjih nemških industrij iz Mannheima in Ludwigshaffna obiskala deželno odborništvo za industrijo in trgovino. Sprejel jih je tudi odbornik Dulci.

Predstavniki bodo v Trstu še dva dneva, v katerih si bodo ogledali pristanišče. Spremlja jih dr. Zimmer, predstavnik mannheimske trgovinske zbornice.

Umrl je dr. Gerardo Cesari

V ponedeljek je umrl v Rimu, kjer se je rodil leta 1910. dr. Gerardo Cesari, ki je bil skoraj štiri leta vodja delegacije računskega dvora v Trstu, dokler ni moral pred nekaj meseci zapustiti službo zaradi bolezni. V državno službo je stopil leta 1934, pri računskem dvoru pa je bil v službi do 1943.

Ker je bil sposoben in vesten funkcionar so mu bile poverjene važne in odgovorne naloge.

VČERAJ ZJUTRAJ V VELIKI DVORANI

Prvič na univerzi proslava odporništva

Rektor Origone je po pozdravu zapustil dvorano - Govorili so profesorji Cervani, Bartole in Collotti

Končno so po toliko letih proslavili obletnico 25. aprila tudi na tržaški univerzi. Slovesnost je priredil v veliki dvorani akademski senat, udeležili so se je študentje, asistenti in profesorji.

Najprej je spregovoril rektor univerze prof. Origone, ki je na kratko pozdravil prisotne in predstavil govornike; zatem je z veliko naglico odšel, baje, ker je imel opravke.

Na programu so bila tri predavanja prof. Bartoleja, Collottija in Cervanija, debato pa je vodil prof. Petronio.

Prvi je spregovoril prof. Cervani, ki je poudaril, da se ni uresničila tista globoka obnovitev strukture italijanske družbe, za katero so se borili med odporništvom. Orisal je tudi nov in celovit lik odporniškega gibanja, ki se je pričelo s samim nastankom fašizma in ki se je izrazilo v stavkah delavcev in delovanju intelektualcev. Svoj govor je zaključil z mislijo, da se mora odporništvo nadaljevati tudi danes, v boju za drugačno družbo.

Prof. Bartole je orisal vlogo vstaje 25. aprila pri tvorbi novega juridičnega statusa v Italiji, ki je privedel do republiške ustave. Sicer pa se niso uveljavile vse tiste napredne norme, ki jih predvideva ustava in državni aparat je ostal v veliki meri pod vplivom fašizma.

Daljši govor je imel prof. Collotti, ki je najprej kritiziral način, kako so pripravili proslavo, brez doprinosa študentov. Zatem je okviril proslavo v mejah resnega in smiselnega povzemanja vrednosti odporništva v vsakdanjem boju proti fašizmu. Analiziral je tudi napake, ki so privedle do take družbene ureditve, čeprav so si borci želeli drugačne, napredne in socialistične Italije; danes pa smo priča nazadovanju in «fašistizaciji», ki zmanjšuje tudi možnosti za dosego reform.

Sledila je debata, v katero je posegel najprej predstavnik grških demokratičnih študentov, ki je med drugim opozoril, da se odporništvo nadaljuje v mnogih deželah in je obsodil «nejasne stike med akademskimi oblastmi in grškimi fašisti na tržaški univerzi». V debato je posegel, poleg raznih študentov, tudi dr. Fabiani, ki je dejal, da je na proslavi malo študentov in da se je treba boriti ne samo proti fašizmu v črni srajci ampak tudi proti brezbrižnosti, ki je usodna za uveljavitev diktature.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

Janusz Piekalkiewicz

VOHUNI AGENTI VOJAKI

Knjiga, ki bralcem razkriva zakulisje bojev med drugo svetovno vojno. Napeto opisuje velike in manjše akcije, ukane, zvijače in podvige vohunov, agentov, komandosov in vojakov, ki so nemalokrat odločilno vplivali na potek vojnih dogodkov, na poraze in zmage.

Nad 500 strani teksta dopolnjuje 850 dokumentarnih fotografij, skic in zemljevidov.

Zaradi svoje mikavne vsebine prevedena že v vrsto evropskih jezikov.

tržaška knjigarna

TRST — Ul. sv. Frančiška 20 — tel. 61-792

PO UGOTOVITVAH PROF. TAGLIACARNEJA

Glede gospodarske konjunkture naša dežela na zadnjih mestih

Na spisku 20 italijanskih dežel je bila Furlanija - Julijska krajina lani šestnajsta
Manjši obseg javnih del in novih gradenj ter manjše število industrijskih vozil

Italijanski strokovnjaki za gospodarska vprašanja prof. Guglielmo Tagliacarne, ki je znan zlasti po svojih občasnih proučevanjih konjunkturnih gibanj na podlagi statističnih pokazateljev, je nedavno tega objavil izsledke zanimive ankete, ki jo je opravil v okviru posameznih italijanskih dežel. Primerjavo med 20 deželami je prof. Tagliacarne opravil na podlagi statističnih podatkov za razdobje januar - oktober 1971 oziroma januar - oktober 1970. Iz primerjave izhaja, da se je v omenjenem razdobju gospodarska konjunktura poslabšala zlasti v severni Italiji in da so se dežele srednje in južne Italije v tem pogledu odrezale znatno bolje. Med posameznimi deželami severne Italije pa je Furlanija - Julijska krajina na slabšem kakor Lombardija, Emilia - Romagna, Piemont in Benečija.

Prof. Tagliacarne je proučil gospodarski razvoj v posameznih deželah na podlagi 11 različnih pokazateljev ter ugotovil za Furlanijo - Julijsko krajino naslednje:

V razdobju januar - oktober 1971 se je pokazatelj o razvoju kmetijskih dejavnosti in živinoreje v naši deželi dvignil le za 2,7 odst. v primeri s stanjem v ustreznem razdobju 1970. leta. Ta pokazatelj, raztegnjen na vso državo, se je dvignil za 5,9 odst., kar ustreza povprečju med posameznimi vrednostmi vseh 20 dežel, od «najslabše» Sardinije (—9,4 odst.) do najboljše Kalabrije (+26,9 odst.).

Drugi pokazatelj se nanaša na število brezposelnih konec septembra 1971. V primeri z letom 1970, se je to število v naši deželi povečalo za 4,1 odst. in v tem pogledu se nam je na splošno bolje godilo kakor drugim italijanskim deželam, saj znaša poprečje za vso državo +17,9 odst. Zanimivo je, da tudi v tem pogledu je bila lani na zadnjem mestu Sardinija, kjer se je število brezposelnih ljudi povečalo za 32,9 odst. Omenjeni odstotki so bili izračunani na podlagi podatkov, ki obsegajo bodisi delavce in nameščence, ki so že delali in ki so ostali brez zaposlitve, kakor tudi mlade državljane, ki šele iščejo prvo zaposlitev.

Nadaljnji pokazatelj se oslanja na število ur, ki jih je zabeležila tako imenovana «dopolnilna blagajna» na področju industrije. V naši deželi se je število ur v primeri z letom 1970 povečalo za 215,4 odst., medtem ko znaša poprečje za vso državo +198,2 odst. Vse italijanske dežele brez izjeme so bile v tem pogledu na slabšem kakor leta 1970, najslabši pokazatelj pa je prof. Tagliacarne ugotovil pri Piemontu, kjer se je število ur «dopolnilne blagajne» povečalo za 481,4 odst.

Bančne naložbe so se v naši deželi povečale za 3,9 odst., medtem ko je znašalo poprečje za vso državo +11,0 odst. Tudi v tem pogledu so vse dežele lani napredovale, vendar v precej različni meri: naložbe so se v največji meri povečale v deželi Laciju (+20,6 odst.), v najmanjši meri pa v deželi Bazilikati (+2,6 odst.).

Pokazatelj, ki ga je prof. Tagliacarne izdelal na podlagi števila novih avtomobilov, je precej ugoden za našo deželo. Število novih vozil se je namreč v zadnjem letu povečalo za 7,1 odst., medtem ko se je število novih avtomobilov v vsej Italiji dvignilo samo za 5,7 odst. Zanimivo je, da je bila glede tega na prvem mestu dežela Molise, kjer se je število novih vozil povečalo za 21,8 odst. Nasprotno pa se je pokazatelj o številu novih industrijskih vozil (tovornjakov, avtobusov in specialnih vozil) lani poslabšal za 5,9 odst. v državnem poprečju, pri nas v Furlaniji - Julijski krajini pa celo za —9,9 odst.

Pokazatelj o številu turističnih nočitev izkazuje za našo deželo napredek v razmerju 5,6 odst., medtem ko znaša državno poprečje le +2,5 odst. Vse italijanske dežele so lani zabeležile napredek na tem področju, razen treh, sicer Piemonta, Doline Aosta in Tridentinskega - Gornjega Poadižja.

Nadaljnji pokazatelj se nanaša na število novozačetih gradenj. Ta pokazatelj se pravzaprav deli na dva dela: prvi se nanaša na gradnjo stanovanj in izkazuje nazadovanje za 10,0 odst.)državno poprečje —0,8 odst.), drugi pa na gradnjo tovarn, poslovnih prostorov in podobno ter izkazuje nazadovanje —11,7 odst. (državno poprečje —15,0 odst.).

Predzadnji pokazatelj se nanaša na število delovnih ur, opravljenih v okviru posameznih dežel pri uresničevanju raznih javnih del. V naši deželi se je ta dejavnost lani skrčila za 4,8 odst., medtem ko izkazuje poprečni podatek za vso državo nazadovanje v razmerju —0,7 odst. Razpon med posameznimi deželami je bil v tem pogledu zelo velik: v Dolini Aosta so na primer zabeležili napredek +52,4 odst., v Apuliji pa nasprotno nazadovanje v razmerju 27,7 odst.

Končno je prof. Tagliacarne upošteval še priliv davkov na promet iz posameznih dežel v osrednje blagajne in ugotovil, da se je ta priliv iz naše dežele lani povečal za 7,7 odst., medtem ko se je priliv iz vse države povečal za 10,7 odst.

Na podlagi vseh enajst pokazateljev, je prof. Tagliacarne sestavil dokončno lestvico o gospodarskem razvoju v posameznih deželah. Na tej lestvici, ki sega do števila dvajset, kolikor je italijanskih dežel, zavzema Furlanija - Julijska krajina šestnajsto mesto. Za njo so kakor že omenjeno le dežele Emilia - Romagna, Piemont, Benečija in pa Marke.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

OBČINSKO TEKMOVANJE VESELE ŠOLE V SEŽANI

Občinska revija pevskih zborov v Divači

Podelitev priznanj in nagrad — Foto: Viljem Mahnič

V soboto, 22. aprila je bilo ob 8. uri v prostorih osnovne šole Sežana tretje občinsko tekmovanje «Vesele šole», ki ga v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger organizira tednik za učence osnovnih šol — Pionirski list. Udeležilo se ga je 35 učencev od tretjega do osmega razreda šol iz sežanske občine, ki so postali razredni prvaki oziroma drugouvrščeni na predhodnih šolskih tekmovanjih. Škoda, da se v tekmovanje «Vesele šole» niso vključili tudi učenci iz Divače in Hrpelj, s čimer bi bila ta zanimiva izvenšolska dejavnost v naši občini popolnoma zastopana in bi tako dobila še širše dimenzije. Sodelovanje pri «Veseli šoli» namreč vključuje pomemben učno - vzgojni smoter, saj si pri tem učenci na lahkoten in zabaven način pridobivajo znanje in širijo obzorje. Niso redki primeri, ko se na teh tekmovanjih najbolj uveljavijo prav tisti učenci, ki pri rednem pouku sicer ne dosegajo najboljših uspehov.

Po 20-minutnem testiranju je komisija predlagala rešitve in proglasila šest občinskih zmagovalcev. Ti so: Aleksander Hreščak - 4. razred, Egon Novak - 6. razred in Nevja Dubrović - 8. razred osnovne šole Sežana, dalje Ljubo Lah in Tatjana Vrabec iz Dutovelj ter Valter Suban z osnovne šole «Anton Šibelja - Stjenka» iz Komna. Poleg značk za občinske in šolske prvake ter diplome je od uredništva Pionirskega lista dobil vsak zmagovalec tudi komplet peres Darwil.

V bližnji prihodnosti se bodo omenjeni občinski prvaki pomerili še na področnem tekmovanju, prvouvrščeni s tega tekmovanja pa se bodo potegovali za naslov republiškega prvaka na republiškem prvenstvu.

* * *

V nedeljo, 23. aprila so se popoldne v Divači zbrali pevci petih pevskih zborov iz sežanske občine na občinski reviji. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in z zanimanjem spremljalo program. Prireditev je otvoril predsednik krajevne organizacije SZDL Zdenko Švagelj. Nastopili so naslednji pevski zbori: moški zbor iz Dutovelj pod vodstvom Milivoja Širce, moški zbor Štanjel - Kobjeglava pod vodstvom Jožeta Abrama, moški zbor Gasilskega društva Ponikve, ki ga vodi Milivoj Širca, mešani pevski zbor iz Dutovelj pod vodstvom Hermana Kjudra ter moški pevski zbor iz Divače, ki ga vodi Bojčenka Bobnar. Vsak zbor se je predstavil s tremi pesmimi, prireditev pa je bila zaključena z nastopom godbe na pihala iz Divače pod vodstvom Rada Škabarja.

Razen zbora iz Ponikev, ki se je letos prvič predstavil, smo imeli priliko poslušati zbore z daljšo pevsko tradicijo. Moški zbori iz Dutovelj, Štanjela in Divače so med drugim nastopali tudi na reviji Primorska poje.

Mislim, da ni treba posebej poudarjati pomembnost takih nastopov, na katerih pevci primerjajo svoje uspehe in spoznavajo napake. Čeprav sicer ne bi mogli govoriti o popolnosti in briljantni kvaliteti nastopajočih zborov, to še ne pomeni, da je bila revija na nizkem nivoju. Marsikaj bi pohvalili tudi glasbeni kritiki. Razveseljivo je že dejstvo, da se na tem področju vneto dela, da vedno znova iščejo izboljšave in da je ljubezen do slovenske pesmi živo prisotna. Dobra volja je velikega pomena in te, kot kaže, Kraševcem še ni zmanjkalo.

B. P.

MAJNICA in RAZSTAVA VIN
v DOLINI 14.5.72

CASINO'
PORTOROŽ
(PORTOROSE)
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
BLACK JACK
in vse druge igre
od 29. aprila 1972
v novih prostorih
GRAND HOTELA
METROPOL

Z OBČNEGA ZBORA SEKCIJE ANPI

V polnem teku priprave za postavitev spomenika padlim partizanom na Vrhu

Ob priliki odkritja spomenika bodo izdali spominsko brošuro - Julija bo na Vrhu skupni praznik društva «Danica» in sekcije ANPI

V ponedeljek zvečer je imela sekcija ANPI z Vrha svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število članov in simpatizerjev.

Uvodni pozdrav ter obračun lanskega delovanja je podal dr. Venceslav Devetak. Vrhovska sekcija šteje trenutno 41 članov, med katerimi je 10 bivših borcev, 18 častnih članov ter 13 prijateljev in simpatizerjev.

Dr. Devetak je dejal, da je sekcija opravila lani mnogo dela, ki je bilo v glavnem usmerjeno v namen gradnje spomenika padlim borcem na Vrhu. Načrt za spomenik, ki bo stal sredi vasi, je že pripravil arhitekt Jože Cej iz Gorice, vendar so birokratske poti tako dolge, da je treba pri tem poslu imeti veliko dozo potrpežljivosti. Kaže pa, je nadaljeval dr. Devetak, da se je v zadnjih časih nekaj le premaknilo. Po posredovanju senatorja Albarella, ki je član parlamentarne komisije za obrambo, so vojaške oblasti dale privoljenje za postavitev spomenika. Tudi občinska gradbena komisija je z nekimi variantami že odobrila načrt. Sedaj pričakujemo samo privoljenje zavoda za spomeniško varstvo, je zaključil dr. Devetak, ki ga bomo verjetno dobili že to poletje.

Devetak je nato podal tudi kratki finančni pregled sekcije, nakar so člani izvolili novi odbor, ki je v bistvu isti kot lanski. Med diskusijo, ki se je razvila, so prisotni govorili o brošuri, ki jo bodo izdali ob priliki slavnostnega odkritja spomenika. V tej brošuri bo popis vseh, ki so na kakršen koli način sodelovali v NOB; tu bodo tudi imena vaščanov, ki so se borili v drugih krajih po svetu; opisane bodo akcije in organizacije, ki so delovale v vasi v času NOB.

Danes zvečer bodo odborniki sekcije ANPI in prosvetnega društva «Danica» imeli skupni sestanek, na katerem bodo govorili o pripravah praznovanja, ki bo od 8. do 17. julija na Vrhu. Sekcija ANPI je namreč že lani organizirala podobno praznovanje, katerega izkupiček je šel za gradnjo spomenika. Letošnji praznik na «Largi» bosta pripravili skupno ANPI in «Danica».

Predsednik volilnega sedeža št. 2 v osnovni šoli v Jamljah bo Jožef Sobani, tajnik Renato Pahor, skrutinatorji Jožef Ferfoglia, Ernest Sobani, Karlo Bonetta, Marta Radetič in Jožef Ferletič.

Tudi imena skrutinatorjev števerjanskega volilnega sedeža so že znana: Ivan Humar, Ferdinand Komjanc, dr. Helena Knez, Jožef Graunar in Jožef Prinčič. Predsednik bo Hadrijan Corsi, tajnica pa dr. Helena Knez.

Seznami skrutinatorjev v slovenskih občinah

Volilni vlak hiti naprej s polno paro, saj manjka do volitev samo še deset dni. Tudi v treh slovenskih občinah je že vse pripravljeno. Pred dnevi so se sestale volilne komisije ter izvolile skrutinatorje. Tudi imena predsednikov in tajnikov raznih sekcij so že znana. Na volilnem sedežu št. 1 v Sovodnjah bo predsednik Virgil Zotti, tajnik pa dr. Jožko Prinčič. Za skrutinatorje so bili imenovani: Alojz Butkovič, Miro Kuzmin, Jožica Lasič, Danijel Pelicon in Alojz Zavadlav.

Predsednik volilnega sedeža št. 2 v osnovni šoli v Gabrjah bo Iginio Grafitti, tajnik dr. Venceslav Devetak, skrutinatorji pa Jožef Černic, Venceslav Černic, Ludvik Čevdek, Angel Petean in dr. Leopold Devetak.

Na volilnem sedežu št. 1 v Doberdobu bo predsednik Mauro Losapio, ime tajnika še ni znano, za skrutinatorje pa so bili imenovani Mario Lakovič, Olinto Zanier, Jožef Ferletič, Renato Gergolet in Silvano Ferletič.

Proslave ob 50-letnici Zelenega križa

S 25. državnim kongresom in 5. mednarodnim zasedanjem ustanov javne pomoči, pripravlja goriški Zeleni križ, ob 50-letnici svoje ustanovitve, veliko manifestacijo. Proslave in zasedanja bodo v Gorici od 11. do 14. maja. Svojo prisotnost v častnem odboru so najavile že mnoge vidne osebnosti, med temi sam vladni predsednik Andreotti, predsednik ustavnega sodišča profesor Ghiarelli, predsednik deželnega odbora Berzanti ter mnogo drugih deželnih in pokrajinških predstavnikov.

V četrtek, 11. maja, bo ob 18. uri na goriškem Gradu otvoritvena svečanost. V petek in soboto, 12. in 13. maja, bo zjutraj in popoldne v pokrajinski palači 26. kongres ustanov javne pomoči in 5. mednarodno zasedanje. V soboto zvečer bo v dvorani UGG kulturni program z nastopom folklornih skupin in zborov. V nedeljo 14. maja, bo na Trgu Battisti zaključna manifestacija s sprevodom rešilnih vozov.

ŽE ISTI DAN, KO SO ODKRILI OPUSTOŠENJE V SVETIŠČU

GORIŠKA POLICIJA ODKRILA KRIVCE RAZDEJANJA V ŽIDOVSKI SINAGOGI

Krivci, štirje mladoletniki, so priznali - Baje dejanje ni politične narave - Solidarnostne izjave političnih strank

Goriška policija je v pičlem dnevu našla krivce razdejanja v židovski sinagogi v goriški Ascolijevi ulici. To nam je povedal včeraj popoldne funkcionar letečega oddelka goriške kvesture dr. Malizia. Na hodniku pred njegovo pisarno smo novinarji videli četverico mladeničev, ki so se pregrešili s tem, da so vdrli v židovsko cerkev in opravili to, o čemer smo že včeraj poročali.

Razdeljanje so odkrili v torek zjutraj. Že popoldne je bila policija na sledi krivcem. Policisti so namreč v Ulici Ascoli spraševali prebivalce, če kaj vedo o tem dogodku in neke deklice so jim povedale o mladeniču, ki se je v družbi bahal, da je bil nekega dne v sinagogi s prijatelji. Že v torek popoldne so policisti tega mladoletnika prijeli in na zaslišanju je vse izpovedal. Policija je iz njegovih besed izvedela, da je četverica mladoletnikov pred približno mesecem dni, neko nedeljo popoldne, splezala v sinagogo skozi luknjo v zadnji steni. Tu so vsi štirje popolnoma ponoreli: iz omar so vzeli knjige ter jih razmetali po svetišču. Nato so strgali zavese, razbili neke lesene predmete, razmetali sveče, skratka, židovsko cerkev so popolnoma razdejali. V sinagogi so bili ti pobalini le v nedeljo popoldne.

Med štirimi fantiči ima najstarejši, S.R., komaj 17 let, drugi so mlajši. S.A. ima 16 let, B.A. 15, prav toliko jih ima četrti pajdaš T.G. Dva sta brata. Baje bivata ta dva v Ulici Ascoli, ostala dva pa stanujeta v bližnjih ulicah. Prijavili jih bodo sodišču za mladoletnike. Najbrž jih bodo izpustili na začasno svobodo.

Policijski funkcionar nam je tudi povedal, da nihče med štirimi ni politično opredeljen. Gnusni dogodek naj bi torej ne bil političnorasističnega značaja. Baje niso imeli štirje pobalini niti namena krasti, kajti pustili so neke srebrne predmete nedotaknjene.

Dogodek pa je v Gorici vzbudil najrazličnejše komentarje. V torek je židovsko cerkev obiskalo precej ljudi, ki so se vpisali v priložnostno spominsko knjigo. Številne javne osebnosti in politični stranke so dale svoje izjave, v katerih menijo, da je za ta dogodek kriva rasistična vzgoja, ki jo dobiva današnja mladina v zastareli šoli. Poleg torkovih izjav, o katerih smo že poročali, lahko tu beležimo izjavo goriške federacije KPI, ki izraža popolno solidarnost z goriško židovsko skupnostjo. Istočasno federacija KPI ugotavlja, da se ta in podobni dogodki dogajajo v kampanjo, ki je naperjena proti mirnemu življenju tu živečih ljudi.

Tudi pokrajinski odbor PSDI izraža svojo solidarnost s prizadetimi člani goriške židovske skupnosti in trdi, da je do dogodka prišlo zaradi obnavljanja političnega tepizma.

Občinska seja v Sovodnjah

Sovodenjski župan Češčut je za jutri, v petek 28. aprila ob 20. uri sklical občinsko sejo. Poleg drugih točk dnevnega reda bodo občinski svetovalci pripravili peticijo glede vojaških služnosti. Tudi sovodenjska občina je namreč med tistimi, ki jih vojaške služnosti ovirajo. Pri tem pride v poštev predvsem Vrh, kjer je področje teh ovir zelo široko.

Na seji bodo obravnavali tudi očrtanje zazidanih središč v občini, prošnje za zamenjavo in prodajo nekaterih zemljišč zasebnikom ter nekatere druge probleme občinskih uslužbencev.

NA POTI K SINDIKALNI ENOTNOSTI

Pokrajinski kongres CISL bo odločal o razpustu sindikata

Razpustitveni pokrajinski kongres bo 24. junija - Odpor proti vsakemu poiskusu napada na demokratični ustroj države

Pokrajinski kongres sindikata CISL v Gorici, na katerem bodo odločali o razpustu te sindikalne organizacije v luči sindikalnega združenja, bo 24. junija.

Na seji glavnega sveta goriške CISL so odločili tudi datume predkongresnih sestankov posameznih zvez, na katerih bodo tudi izvolili delegate za pokrajinski in za vsedržavni kongres te sindikalne organizacije.

V poročilu je pokrajinski tajnik Padovan navedel vrsto problemov, ki zanimajo moč sindikata na delovnem mestu ter podčrtal važnost odpora do teženj, da bi v sedanjem političnem trenutku netili razdor bed delavskimi množicami in nujnost obrambe ter utrditve svobode, demokracije, pravičnosti in socialnega napredka.

V diskusiji so poudarili predvsem nujnost ustanovitve močnega, enotnega sindikata, ki se mora boriti za pravične zahteve delovnih ljudi, ne sme pa biti povezan ali odvisen od nobene politične stranke. Ta neodvisnost je potrebna da se utrdi enotnost sindikalnega delovanja proti vsem tistim silam, ki bi hotele to preprečiti. Zaradi tega je tudi zelo važen demokratičen ustroj znotraj enotnega sindikata.

SEJA SINDIKATA SLOV. ŠOLNIKOV

Za tretjo redno učno moč na šoli v Ul. Randaccio

Če te ne bo, bodo vsi slovenski šolniki stavkali — Zanimanje za šolski avtobus — Prosta mesta za profesorje na klasičnem liceju «Primož Trubar»

Odbor sindikata slovenskih šolnikov v Gorici je imel prejšnji dan svojo deveto redno sejo, na kateri so med drugim razpravljali o nekaterih važnih vprašanjih.

Sindikat je v zvezi s tretjim rednim učiteljskim mestom na osnovni šoli v Ulici Randaccio v Gorici prejel 15. aprila letos pismi. Odbora staršev in političnega predstavnika slovenske manjšine. Sindikat obvešča slovensko javnost, da se je že zavzel pri šolskih oblasteh za ustanovitev tretjega rednega učiteljskega mesta na omenjeni šoli, a doslej brez zaželenih uspehov. Za stvar se bo sindikat še zavzel, in če bo nujno bo proglasil splošno stavko slovenskih šolnikov. Tako bo tudi širša javnost obveščena o enem izmed naših problemov na šolskem področju.

Že dalj časa so čutili potrebo, da bi bili vsi učenci, ki obiskujejo osnovno šolo v Ulici Randaccio, deležni naglega in udobnega prevoza, ki ga nudi šolski avtobus. Doslej to ni bilo mogoče, ker je občina razpolagala z omejenim številom avtobusov. Sindikat se je za to pozanimal in pred dnevi je šolski skrbnik sporočil, da je prosil prosvetno ministrstvo za potrebno finančno nakazilo. Obstaja torej upanje, da bodo zadevo ugodno rešili.

Ker je bilo slišati očitke na račun učnih moči na gimnaziji-liceju «Primož Trubar», vabi sindikat vse šolnike, ki imajo ustrezni študijski naslov, naj vložijo prošnje za naslednja razpoložljiva mesta v šolskem letu 1972-73: 1. slovenščina, latinščina (licej); 2. matematika, fizika (gimnazija-licej); 3. slovenščina, latinščina, grščina, zgodovina, državljanska vzgoja, zemljepis (gimnazija); 4. italijanščina (licej-gimnazija).

Jutri v Gorici seja občinskega sveta

Na seji goriškega občinskega odbora je župan De Simone poročal o spremembah, ki jih je ustrezni rimski urad vnesel v proračun za tekoče leto 1972. O teh spremembah bodo razpravljali v občinskem svetu.

Seja občinskega sveta bo jutri zvečer ob 18.30. Na seji bodo razpravljali, med drugim, o dveh važnih točkah, ki jih bo predlagal odbornik za javna dela Agati: prva zadeva razlastitev zemljišča v industrijski coni, da bi lahko razširili področje, ki je potrebno za gradnjo tovarne Adani, druga pa lotizacijo v Ulici Vittorio Veneto.

Fotografska razstava «Žalitev narave»

Priča smo vsakodnevnemu postopnemu uničevanju našega prirodnega okolja. Človeško naravno okolje, prostorna možnost in dopolnilo našega življenja izgublja svojo pravo obliko.

V času ko se razne družbene sile bore proti tej vsesplošni krivici, je pravilno, da se tudi fotografija socialno angažira v boju zoper to družbeno zlo. Širša fotografska dokumentacija o uničevanju, zastrupljevanju in estetični deturpaciji narave naj postane eden od trenutkov boja vseh fotografov za rešitev in ohranitev narave.

Namen organizatorja je, da bi razstava po otvoritvi v Sovodnjah krožila širom po goriških vaseh. Vsakdo, ki ima kaj fotografskih posnetkov o tem pojavu, je vabljen, da pri razstavi sodeluje. Za sodelovanje ni potrebna nikakršna vpisnina v denarju in tudi glede formata in števila slik ni omejitev.

Fotografije naj vsakdo pošlje do 15. maja 1972 na naslednji naslov: Bogdan Butkovič, Ul. ex Impero 64; 34070 SOVODNJE OB SOČI (GORICA)

Na izrecno prošnjo lastnikov bodo fotografije ob koncu razstavnega ciklusa vrnili. Slike po možnosti naj bodo dopolnjene s krajšo obrazložitvijo.

Nekaj vprašanj šolskemu skrbniku

Člani odbora staršev slovenske trgovske šole v Gorici so na svojem sestanku prejšnji teden vprašali, kdaj bodo imeli roditeljski sestanek. Vprašanje je bilo več kot upravičeno, ker so imeli v tem šolskem letu samo en roditeljski sestanek, ki pa ga niso sklicali zgolj zaradi njegovega namena, to je pogovora med starši in profesorji.

Na šoli se je namreč nabrala cela vrsta vprašanj, ki jih nihče ne rešuje. Gre za vprašanje neprikladnega in nezdravega poslopja, za spopolnitev sedanje triletne šole v petletno, za nereden pouk skozi vse šolsko leto, najprej zaradi srbohrvaščine, potem zaradi verouka, sedaj pa zaradi že enomesečnega pomanjkanja pouka nemščine. Nastaja tudi vprašanje, kdo je skrbel za varstvo dijakov, ko ni bilo med učnimi urami v razredih nobenega profesorja. Vsa ta vprašanja si zastavljajo starši, mi pa jih naslavljamo šolskemu skrbniku, kot najvišjemu funkcionarju, da razčisti zadevo krivde in primerno ukrepa, ker nikakor ne moremo dopustiti, da se kaj takega lahko dogaja na slovenski trgovski šoli.

Kdor dopušča takšno stanje na šoli, ji prav gotovo ne želi dobrega. Marsikdo tudi upravičeno sumi, da se za vsem tem skriva namen šolskih oblasti, ošibeti slovensko šolo in posebno trgovsko šolo, ki tako dobro uspeva zaradi potrebe po določenem profilu uradništva. Očitno postaja, da se prek takšnega odnosa uveljavljajo do naših ustanov stališča najhujših, od nekdaj nepomirljivih nasprotnikov, naše narodnostne skupnosti. To sumnjo utemeljuje vrsta že znanih in neznanih represivnih ukrepov, med katerimi naj omenimo nedavno pritisk šolskih oblasti nad nekim profesorjem, ki je pred vrnitvijo na svoje mesto po prestani krivični kazni na zgoraj omenjenem sestanku odbora staršev moral izreči «mea culpa».

Tudi to zadnje dejanje politike «trde roke», s katerim se grobo krši dostojanstvo kot sestavni del posebne svobode, mora spodbuditi celotno slovensko narodnostno skupnost k večji budnosti, da se ne bo uveljavila šovinistična politika agresivne desnice nad ključnimi položaji naše skupnosti v škodo razvoja in življenja Slovencev v Italiji.

PREDAVANJE SPD ZA MLADINO

Prof. Kambič iz Ljubljane o naravi in športu

Številna mladina in starejši z zanimanjem sledili predavanju

Slovensko planinsko društvo v Gorici, ki je v zadnjih dveh letih razvilo precej aktivnosti tudi med našimi najmlajšimi ter jih pritegnilo zlasti s smučarskim tečajem na Lazni v svoje vrste, skuša še z novimi ukrepi in pobudami pritegniti njihovo zanimanje za planinski šport.

V tem okviru je priredilo preteklo soboto v klubu «S. Gregorčič» v Gorici zanimivo predavanje z naslovom «Narava in šport», v katerem je znani predavatelj prof. Mirko Kambič iz Ljubljane prikazal številne barvne diapozitive o lepotah Gorenjske, konjskih in kajaških tekmah, o motornih dirkah in padalcih v Lescah. Za dodatek je zavrtel še dva kratkometražna filma o motornih in konjskih dirkah ter o kravjem balu na Veliki planini.

Predvajanje je spremljal z humoristično navdahnjenim komentarjem, ki je že od samega začetka pritegnil številne mlade in starejše poslušalce, ki so za to priliko do kraja napolnili dvoranico. Posebno številno se je odzvala mladina iz osnovnih šol in dijaki. Ti so z zanimanjem sledili tudi njegovemu potovanju na otočnato Dalmacijo, ki jo je predavatelj prikazal z lepimi barvnimi diapozitivi in prav tako pestro besedo.

Govornika, ki je že znan po svojih prejšnjih predavanjih v Gorici, je na začetku predstavila predsednica društva Jožica Smetova, na koncu pa se mu je v imenu otrok zahvalila še učenka Nadja Marinčič. Predavatelj pa je obljubil, da bo prišel še med nje z novimi slikami ter da bo nesel njihove pozdrave v matično domovino, kjer bo predaval v prihodnjih dneh in povedal o lepih vtisih s tega svojega stika z zamejsko mladino.

I. M.

Uspešno prvo predavanje Mladinskega krožka

Mladinski krožek v Gorici je imel v ponedeljek zvečer v prostorih kluba S. Gregočič zanimivo predavanje o spolnosti. Dvorana je bila polna poslušalcev, po večini mladih, med njimi pa je bilo tudi mnogo vzgojiteljev.

Predavatelj, ginekolog dr. Renato Pušnar iz Šempetra pri Novi Gorici, je vse poslušalce navdušil s svojim preprostim in večkrat duhovitim izvajanjem. Čeprav je bila vsebina predavanja sama po sebi zelo težka, je vendar dr. Pušnar znal vzbuditi v prisotnih veliko zanimanja.

V prevm delu se je predavatelj zaustavil na anatomsko-fiziološkem aspektu človeka kot takega. Pri tem je še posebno poudaril besedo človek, kajti nihče izmed nas, je dejal, ni pravi moški ali prava ženska; v nas je pomešano eno in drugo.

Potem ko je razložil anatomijo in fiziologijo moškega in ženske, je dr.Pušnar govoril o oploditvi, rasti in rojstvu otroka. Ob koncu se je zaustavil še na najbolj perečem problemu današnje družbe in ženske, ob splavu.

Kot rečeno se je to predavanje oslanjalo predvsem na znanstveno podlago, kljub temu je dr. Pušnar že tu prikazal nekatere psihološke, socialne in tudi politične momente, ki se vrtijo okrog seksa.

Predavanja, ki bodo sledila, bodo gotovo zanimivejša, kajti tokrat bo predavatelj govoril o vseh življenjskih, vzgojnih, socialnih in drugih problemih, ki nastajajo pri spolnosti.

Mladinski krožek v Gorici že sedaj opozarja mladino, vzgojitelje in vse druge, da bo prihodnje predavanje po vsej verjetnosti ob koncu prve polovice maja.

Slovensko gledališče v Trstu
Danes, 27. t. m. ob 20.30 v Prosvetni dvorani v GORICI
JAKA ŠTOKA
TRIJE TIČKI
burka v dveh dejanjih

Kino

Gorica

VERDI ob 17.15—22.00: «I diavoli». Vanessa Redgrave in O. Reed. Barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.
CORSO: 17.00—22.00: «Bianco, Rosso e...». Sofia Loren in Adriano Celentano. Barvni film.
MODERNISSIMO ob 17.00—2.00: «Decameron n. 2... le altre novelle del Boccaccio»; M. Brega in A. Murgia; italijanski barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE ob 17.00—21.30: «Non c'è scampo per chi tradisce», B. Conrad in R. Jenson; barvni film.
VITTORIA ob 17.15—21.30: «L'ultima fuga», G. Scott in T. Musante, barvni film, mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO: ob 17.30: «L'uomo dal lungo fucile», L. Parker in P. Brice. Barvni film.
EXCELSIOR ob 16.00: «Willard e i topi». E. Barin. Barvni film.
PRINCIPE ob 17.30: «Qualcosa strisci nel buio». L. Bosè in F. Granger. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Vzorna dekleta», francoski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Dovoljenje za pekel», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Vojna za petrolej», italijanski barvni film — ob 19.30.
RENČE: «Skupina morilcev», ob 16. in 20.
ŠEMPAS: «Padalci prihajajo», ameriški barvni film — ob 16. in 20.
KANAL: «Smrtna zabloda v Wander Riveru», nemški barvni film — ob 17. in 20.
PRVAČINA: «Izhod», norveški barvni film — ob 16. in 20.

Dežurna lekarna v Gorici
Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Soranzo, Verdijev korzo 57, tel. 28-79.

Dežurna lekarna v Tržiču
Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Centrale — dr. Fitz, Trg Republike 26, tel. 72-341.

Prispevki

Za šolo - spomenik v Cerknem daruje Viktor Vižintin iz Pevme 20.000 lir, Miladin Černe iz Gorice 5.000 lir.

NA PONEDELJKOVI PROSLAVI V DIJAŠKEM DOMU

POMEN ODPORNIŠTVA IN SLOVENSKE OF

V ponedeljek sta Mladinski krožek in domski kolektiv priredila v Dijaškem domu v Trstu protifašistično prireditev v počastitev obletnice 25. aprila — dneva zmage nad fašizmom v Italiji in 27. aprila — dneva ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

V imenu prirediteljev je govoril mladinec Egon Širca, čigar govor objavljamo v celoti; proslavo je kot odlikovanec OF in udeleženec narodnoosvobodilnega boja pozdravil Boris Race - Žarko, ki je poudaril protifašistično in napredno angažiranost današnje mladine, nadalje umestnost skupnega praznovanja obeh obletnic in živo solidarnost z borbo in usodo vietnamskega naroda. Zaradi zadržanosti zastopnika vsedržavne zveze partizanov ANPI je drugi pozdrav odpadel; Poleg številnih mladincev sta prireditev obiskala tudi generalni konzul SFRJ Boris Trampuž.

V kulturnem delu sporeda — recitacije, socialna in partizanska poezija — so sodelovali dijaki Drago Bogatec, Gianni Sanna, Danila Milkovič, Roberto Pescatori, Eliza Sancin in Rado Figelj ter pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline.

Mladinec Egon Širca je rekel:

«Današnja proslava se tiče dveh obletnic, ki predstavljata dva važna zgodovinska mejnika za slovenski in italijanski narod. 25. aprila 1945 so odporniške sile v Italiji strmoglavile nacifašistični režim. 27. aprila 1941 pa se je v Sloveniji na pobudo KP ustanovila Osvobodilna fronta in tako začela organiziran odpor slovenskega naroda proti okupatorju. V antifašistični boj se je tedaj množično strnilo zatirano ljudstvo, ki ni hotelo kloniti mračnim silam reakcije. Cilj, ki je vodil ljudske množice do zmage, je bil zlom nacifašizma in temeljita preobrazba družbe, v kateri se je porajal. Neobhodno potrebno je bilo odvzeti oblast vladajoči buržoaziji, ki je fašizem podpirala in se ga posluževala v obrambo svojih interesov. Bil je edini pogoj, pod katerim bi lahko iztrebili vse klice reakcionarnih sil. Ta cilj je delovno ljudstvo doseglo v Jugoslaviji, ki je z narodnoosvobodilnim bojem izvedlo tudi socialistično revolucijo. V Italiji pa fašizem takrat ni bil dokončno premagan. Določeni italijanski krogi, ki so 1922 leta dali fašizmu vso podporo in mu omogočili vzpon na oblast, se poslužujejo istega sredstva tudi danes v ofenzivi proti delavskemu gibanju in demokraciji. Naraščajoče razsajanje fašističnih škvader po vsej Italiji nas opominja, da zmaga leta 1945 ni zadostovala. Verige zločinskih atentatov se raztezajo iz dneva v dan z namenom da ustvarijo v državi napetost, da bi se javno mnenje ogrelo za nekakšen «odločen» režim, ki naj vzpostavi red in disciplino. Danes fašisti govorijo o redu in se predstavljajo na volitvah kot edini porok za rešitev socialne in ekonomske krize v deželi. O redu si upajo govoriti isti, ki so se pred štiridesetimi leti posluževali najhujšega terorja do delovnih ljudi in povedli Italijo v kriminalno vojno, ki je terjala življenja neštetih ljudi.

Zamejski Slovenci smo doprinesli velik krvni delež v odporništvu, vendar nismo ne v Italiji in ne v Avstriji dosegli vseh svojih narodnostnih pravic. Od povojne dobe do danes smo deležni večinoma praznih obljub, s katerimi se vlada ponaša posebno v času predvolilne kampanje. Z nami še vedno ravnajo v prepričanju, da smo potencialni sovražniki, ki jim je treba svobodo meriti po kapljicah, da ne postanejo «nevarni». Negativen odnos do upravičenih zahtev slovenske etnične skupnosti je vsekakor eden izmed dokazov, da vlada ne izkazuje političnega volje za rešitev težkih problemov, ki tarejo italijansko družbo.

Postala je že navada, da se ob važnih obletnicah spominjamo najbolj junaškega dela naše zgodovine. Vendar ne smejo proslave postati le spomin na minula junaštva. Dogodki v svetu nas opozarjajo, da je fašistični sovražnik še vedno živ. Naši najboljši tovariši so darovali življenja v borbi za iedale, ki jih uresničujejo zatirani narodi po vsem svetu. V Vietnamu zadajajo osvobodilne sile hude udarce ameriškemu imperializmu.

Odporniška gibanja naraščajo v vseh državah t.j. tretjega sveta v odgovor neokolonializmu. Imena kot so Vietnam, Palestina, Mozambik, Angola, Guatemala, Bolivia, itd. postajajo simboli upora izkoriščanih za narodno in socialno osvoboditev.

Naše mesto, naj bo ob vseh, ki se borijo proti odkritemu in prikritemu fašizmu, kažipot vsej mladini pa mora biti geslo tisočerih, ki so padli v boju za pravičnejšo bodočnost.

Skupina mladincev, ki so v ponedeljek nastopili na prireditvi v Dijaškem domu

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Heinz G. Konsalik:

Ljubezen ob Donu

Nemški pisatelj slovi sicer kot dober avtor vendar mu sedanje delo ni kdove kako uspelo

Heinz G. Konsalik je zahodnonemški pisatelj, ki ga poznamo tudi pri nas. V svetu uživa dober sloves. Vendar mu ga roman Ljubezen ob Donu najbrž ne bo utrdil, kajti to povprečno, predvsem pa nepreprečljivo delo, napisano tudi z določeno tendenco, ni niti umetniško dognana stvaritev, niti nima take zgodbe, da bi nas navdušil. V množici prevodov iz svetovne literature, ki kar naprej prihajajo na slovenski knjižni trg, bi lahko slovenska izdaja tega romana brez posebne škode izostala. Cankarjeva založba, ki je v svoji zbirki Mozaik izdala prevod tega romana (prevedla ga je Meta Sever) s tem delom najbrž ni imela posebno srečne roke, kajti slovenska prevodna literatura se s slovensko izdajo tega Konsalikovega romana ni dosti obogatila.

Zgodba sama je seveda precej obširna in zapletena. Pisatelj pripoveduje o nemškem novinarju, ki je dobil izjemno dovoljenje, da 25 let po koncu vojne prosto potuje po Sovjetski zvezi po sledovih nemške VI. armade, ki je končala pred Stalingradom. Seveda mu dajo za spremstvo agentko tajne policije, ki se v stasitega nemškega plavolasca zaljubi. Toda on se zaljubi v lepo mečko dekle v kozaški vasi ob Donu, ki ubije novinarjevo uradno spremljevalko. Po številnih zapletih, usodnih za celo vrsto ljudi, se stvar konča tako, da mora nemški novinar, ki se je odločil ostati v Sovjetski zvezi in tam zaživeti z ljubljenim dekletom, zapustiti Sovjetsko zvezo ter se vrniti v Nemčijo. Njegova pot je vzbudila vrsto zapletov in usodnih, skoraj nerazrešljivih spopadov.

Roman naj bi bil posvečen mednarodnemu sodelovanju in ljubezni, ki je zmožna premagati vse težave izvirajoče iz zgodovine, politične in družbene ureditve. Dejansko pa je pisatelj najbrž napravil slabo uslugo obema narodoma, katerih pripadnika sta glavna junaka sicer obširne zgodbe. Očitno je, da piše Konsalik o stvareh, ki jih ne pozna ali pa vsaj ne dobro. Razen tega pa očitno povzdiguje Nemce in omalovažuje sovjetske ljudi, če že ne celo smeši sovjetske stvarnosti. Lahko mu očitamo vsaj naivnost. Tako nas s svojim pisanjem ne more prepričati, ne more nas navdušiti, saj lahko samo brž presodimo, da je delo napisano z določenimi tendencami. Ne gre torej za umetniško stvaritev, pa čeprav je zgodba sama dovolj zapletena in spretno napisana, da bo zadovoljila preprostejšega bralca. Verjetno bo ob knjigi dokaj pomislekov, gotovo tudi utemeljenih, če sovjetske in nemške obveščevalne službe, ki tako ali drugače posegata v zgodbo.

Sl. Ru.

V prvomajski številki — prihodnjo nedeljo — bomo začeli objavljati doslej neznane podatke o zgodovinskem prodoru, o ENAJSTI BITKI NA SOČI leta 1917, ki je znana kot znameniti «prodor pri Kobaridu» ali v italijanski zgodovinski literaturi kot «CAPORETTO» ali «DISFATTA DI CAPORETTO».

Brali boste, kaj so povedali domačini Ignac Podreka iz Volč ob Soči in drugi.

NA FILMSKIH PLATNIH

Joseph Losey:

«Umor Trockega»

Nov film ameriškega režiserja Josepha Loseya «L'assassinio di Trotsky« (Umor Trockega) je italijansko - francoska proizvodnja, snemana v Italiji in v Mehiki (angleški naslov je vsekakor «The Assassination of Trotsky»). Prikazuje zadnje dni življenja Leva Davidovića Bronsteina - Trockega leta 1940 v Mehiki, kjer se je ustavil z ženo po dolgih letih izgona iz Sovjetske z veze in kjer ga je ubil z udarcem krampa po glavi neki Jacson, ljubimec trockistke Silvie, ki se je preko nje predstavil Trockemu kot njegov pristaš.

Prvi problem ,ki se porodi iz gledanja filma, je, v kakšni meri lahko vidimo v filmu zvesto prikazovanje neke zgodovinske realnosti in ga moramo torej z njo tesno primerjati in v kakšni meri ga lahko iztrgamo iz te realnosti in ga vidimo kot samostojen proizvod, ki je predvsem izraz avtorjeve problematike. Mislim, da bi bila ekstremizacija obeh stališč napačna. Film se nedvomno nanaša na neko zgodovinsko realnost, saj si drugače sploh ne bi mogli razlagati izbire tega sižeja s strani režiserja; obenem ga lahko primerjamo s to zgodovinsko realnostjo le zelo posredno, saj ni zgolj refleks te realnosti. Čeprav film sledi precej zvesto realnim dogodkom, kar poudarja že začetni napis, je vendarle umetniška predelava argumenta in že zaradi tega «spremnja» dogodke, jim daje neki univerzalen pomen in jih obenem prikazuje kot izraz osebne Loseyeve problematike. Zato bi bilo skrajno sterilno stališče tistega, ki bi ocenil film na podlagi lastnega mnenja o dogodkih, ki jih film prikazuje. Bodisi, da je nekdo trockist, stalinist ali da ima do tega problema nevtralno ali niansirano stališče, ne sme iskati v filmu potrdila ali zanimanja svojega stališča. Ne sme niti od filma zahtevati «koristnosti» za proletarski boj; film je lahko res koristen, a le v zadnji instanci, le kolikor zasledimo njegovo globljo problematiko, ne pa kolikor iščemo v njem odgovore za določene politične probleme.

«L'assassinio di Trotsky» je po mojem med najboljšimi Loseyevimi deli, kar pomeni tudi, da je med najboljšimi filmi v zgodovini te umetnosti. Nedvomno je najboljši film, kar smo jih videli v letošnji sezoni, skupno z drugim Loseyevim filmom «The Go-Between» («Messaggero d'amore», čigar scenarij je bil napisal zvesti Loseyev sodelavec in dramatik Harold Pinter, medtem ko sta scenarij novega filma pripravila Nicholas Mosley in Masolino D'Amico). Ta režiser, ki je začel delati v ZDA s filmi z napredno, demokratično problematiko, je moral iz ZDA v dobi McCarthyjeve gonje in se je ustavil v Veliki Britaniji, kjer je vedno bolj bogatil svojo problematiko. V njem se danes izraža višek umetnosti kapitalistične družbe, srečanje «zanikajoče» problematike dekadence s humanističnim bistvom. Losey je skupaj z Mizogučijem, Dreyerjem, Buñuelom, Wellesom, Langom avtor, ki dokazuje, da je prava pot sedanje umetnosti v posredovanju med zanikanjem in možnostjo alternative, da sta torej nepopolni rešitvi bodisi nihilizem kot optimistični humanizem.

Zadnja dva Loseyeva filma sta izdelana v čudovito lepem stilu: vsak posnetek je lep in popoln, vendar ni samozadosten, pač pa se povezuje z ostalimi v celoto, vsak moment služi pripovedi, a se ne omejuje na to, temveč gradi obenem neki občutek; notranji in zunanji ritem — se pravi razporeditev prvin v posnetkih in montaža — se povezujeta čudovito. Oba omenjena filma predstavljata višek Loseyeve zrelosti, presegata prejšnja dela v zavesti umetnika kot «žalostnega demiurga» (kot pravi Gérard Legrand), ki je spoznal realnost, a ne more še prehajati v njeno spreminjanje. «The Go-Between» se zaključuje z zavestjo starega Lea, da je imelo dotlej njegovo življenje nepristno vlogo izkoriščanega «posredovalca»; to je katarza, a grenka katarza, pravi Losey, saj pomeni, da bi bilo treba začeti živeti šele tedaj, ko je prepozno. «L'assassinio di Trotsky» pa temelji na prikazovanju izoliranega revolucionarja, čigar življenje (kot izjavi Trocki sam v filmu) se omejuje na tolmačenje realnosti, ne prehaja več v njeno spreminjanje. Tudi razredni boj je nekako postavljen med oklepaje; film se začenja s čudovito sekvenco prvomajske povorke, ki gre mimo nogometnega igrišča, kjer je «normalna» tekma. Namesto razrednega boja (ki se kaže le od daleč, v novicah o svetovni vojni in o izbirah Sovjetske zveze) stopi v ospredje življenjski boj: v začetku opazuje Trocki komaj rojenega zajčka in komentira: «Življenje, ki se bori».

Izraz boja za življenje je tudi grozen krik Trockega, ko ga Jacson udari. V tem življenju, ki ni več vključeno v prakso (v začetku slišimo glas «off», ki pravi, da je človek pogojen od objektivnih pogojev in da je revolucija možna, «le ko ni drugih rešitev; podobno kot v začetku «The Go-Between» smo slišali glas: «preteklost je tuja dežela»), odkrije Trocki možnost drugačne realnosti. Medtem ko so njegovi antagonisti vključeni v slepo prakso, ki ne najde časa za širše razmišljanje, odkrije on možnost popolne prakse, prav ko mu je ta možnost preprečena. Niti najbolj navdušena ocena ne bi mogla prikazati umetniške višine prizora, v katerem Trocki premišljuje ob mizi o «lepoti življenja, ki ga bodo morda prihodnje generacije rešile vsakega zatiranja», medtem ko se kamera počasi premika okrog protagonista ter se prikaže njegova žena, ki odpre okno, tako da se soba osvetli; premik kamere nam odkrije sled smrti pištolo in zvonec na mizi, s katerima se hoče Trocki zaščititi pred slutenim napadom. Film je v vsem skrajno dialektičen, zato nam ne daje pri-

Sergij Grmek

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pianistka Silvana Pretner

in Niko Pertot, član orkestra RTV Ljubljana, ki bosta nastopila v soboto zvečer v dvorani «J. Gallus» v Ul. Ruggero Manna na solističnem koncertu, ki ga prireja Glasbena matica

S POTI PO SOSEDNI ISTRI

Nekaj značilnosti bližnje vasi Čepić

Ne pozna problema izseljenstva - Tekoče vode ni toda vas je živa, razgibana in vredna ogleda

V Istri sta dve vasi, ki se imenujeta Čepić. Ena je v dolini reke Raše, druga pa v gornji Bujščini. Prva vas Čepić je že dolgo znana tudi izven meja labinske komune, ker je bila ob nekdanjem jezeru z istim imenom ob katerem so nekoč živeli tudi bobri. V času med dvema vojnama je vas Čepić zasloveia a tudi zaradi tega, ker so jezero izsušili in je namesto čepičkega jezera nastalo čepičko polje. Skratka Čepić v dolini Raše je bolj znana vas kot Čepić, ki ga imamo v Gornji Bujščini. Tega poznajo le prebivalci Bujščine pa čeprav zasluži več pozornosti.

V teh dneh prebujajoče se prirode je vsa Istra lepa, to področje pa še posebej. Z druge strani pa je vas Čepić najpomembnejše naselje gornjega območja bujske občine, iz katerega se prebivalstvo sploh ni odselilo. Zato je ta vas izredno živa. V naseljih Gornje Bujščine, od koder so se ljudje izselili ali v mesteca in naselja ob obali ali v Trst, je razmeroma malo ljudi in v glavnem so to starejši prebivalci, v Čepiću pa je prebivalstvo številno in razmeroma mlado. So tudi družine, ki bi jih mogli primerjati nekdanjim številnim družinam. V vasi je tudi družina, ki šteje enajst članov, kar je prav gotovo velika redkost.

V vasi pa ni le veliko ljudi, pač pa so tudi hlevi polni in polja so vsa obdelana. V vasi je veliko mladine in posebnost tega kraja je glede tega tudi v tem, da se tudi mladina loteva kmetijstva. Zato se vas modernizira: v vasi oziroma v okolici brnijo motorji traktorjev, po vasi srečujemo avtomobile in motorna kolesa, iznad streh pa štrlijo televizijske antene. Pa še ena «posebnost» te vasi: v vasi ni tekoče vode in vendar si je nekdo omislil — pralni stroj. Kako deluje? Zelo enostavno, kdor hoče, vse napravi. Iznajdljivi gospodar je postavil na streho dva velika soda iz katerih je speljal cevi k pralnemu stroju in tudi v kuhinjo, tako, da gospodinja ima dovolj vode in pod primernim pritiskom, kot to zahteva pralni stroj. Od časa do časa napolne sode, kot pač potrebuje gospodinja, ki se ji ni treba več mučiti ob škafu.

Vas Čepić je, kot smo rekli, zelo živahna. Toda ni le ta živahnost, ki je ne zasledimo v drugih naseljih tega področja, značilna za Čepić. Zanimanje obiskovalcev vzbuja tudi v cerkev svete Marije Snežne na osamljenem in pustem gričku pred vasjo. Je to lep dragocen spomenik gotske arnitekture: grobi kameniti zidovi cerkve z ozkimi okni in vrati in prav tako ozkimi loki ter masivni kamniti stebri s kapiteli s srednjeveškimi plastikami spominjajo na cerkvico v Hrastovljah in na daljne čase, ko je tod skozi dolino Rižane in Mirne potekalo bujno življenje od izvira teh rečic proti morju in narobe. Ti dve zeleni dolini sta bili zelo dobro obdelani in plodni, zato tudi gosto naseljeni. Zato ni nič čudnega, da so v teh dolinah zrasla večja naselja in ob njih gradovi. Vas Čepić je glede svoje podobe bolj podobna vasem v slovenski Istri kot vasem hrvaškega dela polotoka. V odnosu na nekoč glavno in važno cesto, ki je iz Kopra vodila skozi Oprtalj in Pazin proti Pulju, je bila vas Čepić v srečnem položaju, ker je bila oddaljena le poldrugi kilometer od «glavne» ceste in se je zato lahko vključila v blagovni promet, ki je bil usmerjen proti Kopru in proti Pulju. Pridelki in izdelki tega kraja so se torej prodajali v Kopru ali v Pulju. Stiki vasi s Koprom in s slovenskim delom Istre nasploh so imeli za posledico, da se je ta del razvijal bolj po podobi slovenske kot po podobi hrvaške Istre.

Izgradnja železnice, ki je povezovala Trst s Porečem, in nato izgradnja obalne ceste Koper - Buje - Pulj pa je preusmerila življenjske tokove gornjega območja bujske občine in s tem je tudi vas Čepić ostala nekje ob strani. Stara cesta Koper - Oprtalj - Pazin ni bila več zanimiva za sodobnejši promet in še manj je bila zanimiva le poldrugi kilometer dolga cesta, ki veže vas z «glavno cesto».

Tudi istrski vodovod, ki je namenjen predvsem obali, obalnim naseljem in turističnim kolonijam, ni segel v Čepić. Vsaj za sedaj ne in so prebivalci vasi brez tekoče vode. Ker je njihov teren kraški teren, si morajo vodo dovažati iz doline. Pomanjkanje tekoče vode se v Čepiću pozna, kljub temu je vas razvita in kot smo že v začetku povedali živahna, vsekakor vredna, da jo obiščemo.

T. F.

OBRAČUN PRED DANAŠNJIM PRISTANKOM

Pet dosedanjih odprav na Luno

Bivanje na Luni vedno daljše - Uvedba motorizacije na naši «sosedi» - Neuspeh ladje «apollo-13»

Vesoljska ladja «apollo 16» se bliža Zemlji. Danes popoldne bo pristala nekje na Pacifiku in prinesla s seboj poleg treh srečnih kozmonavtov še 111 kilogramov kamenja, kup filmskih in fotografskih posnetkov in še veliko izkušenj, ki se pridružujejo dosedanjim ameriškim izkušnjam na tem področju raziskovanja vesolja. Ko tako poudarjamo sedanji uspeh se bomo za trenutek vrnili v bližnjo preteklost kajti Young in Duke sta že deveti in deseti človek, kar jih je stopilo na Lunino površino. Doslej je ameriška vesoljska ustanova NASA izvedla že štiri uspele tovrstne poskuse. 20. julij 1969 je prešel v zgodovino, ker je tega dne prvi človek z Zemlje stopil na Lunina tla. Bil je to ameriški kozmonavt Neil Armstrong, ki se je skupno z Edwinom Aldrinom spustil na Morje tišine. Z njima je v vesoljski ladji «apollo 11» potoval Michael Collins, ki ju je na vesoljski ladji počakal v bližini Lune, okoli katere je krožil vtem ko sta Armstrong in Aldrin «skočila» za en dan na Luno. Bil je to najkrajši obisk naše «sosede» in prva srečna človeka, ki sta se vrnila na Zemljo ,sta prinesla s seboj le nekaj kamenja in prahu.

Še istega leta, 19. novembra 1969, sta Charles Conrad in Alan Bean vdrugo obiskala Luno. Tokrat sta se ameriška kozmonavta spustila na Ocean neviht in prebila na njem 31 ur in pol. Sedem ur in pol pa je trajalo njihovo bivanje izven Luninega modula. Ves ta čas pa je krožil okoli Lune Richard Gordon, ki ju je nato pripeljal na Zemljo z vesoljsko ladjo «apollo 12». Tokrat so ameriški kozmonavti prinesli na Zemljo večjo količino kamenja, razne beležke, rezultate merjenj in hkrati tudi avtomatsko vesoljsko postajo «Surveyor 3», ki je mehko pristala na Luni v aprilu 1967. Na Luni pa so ameriški kozmonavti pustili prvi miniaturni kemijski laboratorij na atomski pogon,

V februarju lani in sicer 5. in 6. februarja 1971 sta Alan Shepard, ki je bil star že 47 let in zato najstarejši astronavt, ter Edgard Mitchell prebila na Luni kar dva obilna dneva in sta dvakrat zapustila modul ter se «sprehodila» po predelu Lune, ki nosi ime po patru Mauru. Do bližine Lune in nazaj ju je v «apollu 14» popeljal njun tovariš Stewart Roos.

Konec julija in sicer prav na predzadnji dan tega vročega meseca sta se David Scott in James Irwin spustila z «apolla 15» in v svojem luninem modulu pristala v bližini tako imenovane Hadleyeve brazde. Ta odprava na Luno je značilna po tem, da so takrat prvič uvedli na Luni motorizacijo, slovito električno vozilo, ki je tako odlično služilo tudi sedanjima dvema kozmonavtoma za njune sprehode po Luni ter tudi za prevoz raznih pripomočkov, vštevši tudi televizijsko kamero. Scott in Irwin sta ostala na Luni skoraj tri dni, ves ta čas pa ju je Alfred Worden čakal v orbiti okoli Lune na komandni ladji. Trije kozmonavti te odprave so prinesli zelo veliko vzorcev z Lune, kamenja in prahu, ki ga je ameriška vesoljska ustanova nekaj «porazdelila» tudi drugim znanstvenim ustanovam po svetu, tudi sovjetskim,

Ko omenjamo teh pet posrečenih odprav, vštevši današnjo, zadnjo, moramo omeniti tudi odpravo z vesoljsko ladjo «apollo 13», ki bi se bila kmalu končala s katastrofo. Tik pred prihodom na Luno je namreč prišlo v rezervoarju za kisik do eksplozije, ki je povzročila težave pri dobavljanju energije. Kozmonavti James Lowell, Fred Haise ter Jack Swigert so se zato vrnili na Zemljo potem ko so obkrožili Luno in ko so radijske vesti poročale, da je njihova ladja pristala nekje na Pacifiku, se je svet oddahnil.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaša nemarnost utegne koristiti nasprotnikom. Sprememba v vašem programu vas bo motila.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Okoliščine bodo zahtevale obrambo principov. Preboleli boste neprijetno razpoloženje.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Možnost večjih zaslužkov kot doslej. Vse prepreke bodo odpadle. Na vidiku sreča in zadovoljstvo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Podvzeti bo treba nujne praktične ukrepe za preprečitev razdora. Vaš ugled v družini se bo omajal. Vesela novica.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Različni interesi vas bodo privedli v spor z nekdanjimi prijatelji. Treba bo popustiti za očuvanje zakonske sloge.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Manj kompetentne osebe vas utegnejo prehiteti. Premišljeni sklepi vam bodo povrnili zadovoljstvo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Bodite previdni pri izbiranju oseb, na katere se nameravate opreti. Spor z ljubljeno osebo.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Nevarnost pred ukrepi, ki lahko sprevržejo stabilnost. Sprejeti bo treba neprijetno povabilo.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ugodno poslovno obdobje, vendar pozor pred konkurenti. Vaše razpoloženje bo dobrodošlo v večji družbi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Neki spor se bo končal z vašo zmago Ne bodite prezahtevni do prijateljev.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) V službi boste napredovali, toda ne brez ovir. Manjši spori zaradi tujega vmešavanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dogodki vas ne smejo prehiteti. Verjetno potovanje z ljubljeno osebo.

TONE SVETINA

372.

UKANA

TRETJA KNJIGA

«Morda imate prav, gospod major! Jaz se še vedno držim führerjevih navodil in zvest mu bom do konca.»

«Prav imate. Tudi jaz se bom ravnal po ukazih. Moje misli so samo logične kombinacije o verjetnem. Kapitulirali bomo kmalu. Jaz se že nekaj časa ukvarjam z mislijo, kako ravnati, da bi posledice, ki jih bo prinesel poraz, spremenili v zmago.»

«To ni neumna misel,» je rekel general. «Rezultat vojne ni nekaj absolutnega in večnega. Poraz je samo trenutno zlo, ki je na srečo prehodno. Po zakonu verjetnosti so nasprotja med zmagovalci tako velika, da nas v lastnem interesu ne more nihče povsem izbrisati. Ostrina noža, ki nam grozi, se bo kmalu skrhala!»

«Tako je, gospod general! V tej deželi sva se naučila, da absolutne nadmoči ni, ne v tehniki ne v volji. Mi se bomo morali samo navidezno ukloniti volji zmagovalcev. Kdor ne pozna poraza, ne more biti poražen. Zato moramo ostati živi in prikriti resnične namere!»

«Malo je možnosti, da bi se zmagovalci kot zveri zgrabili med seboj za plen! Ljudje so preveč utrujeni in siti vojne; to pa je edini razlog, da vlade ne morejo izrabiti ljudstev. Zdaj je edinstvena priložnost, da bi Angloameričani lahko ugonobili Ruse. Pa pustiva to, Helmut. Zanima me, kaj mislite, zakaj smo vojno izgubili? Zdaj sem dovolj pijan, da bom do jutra pozabil, kar boste rekli.»

Major je popil pol čaše konjaka, pogledal generalu naravnost v oči in rekel:

«Človek je po naravi nagnjen k podcenjevanju nasprotnika. Mi Nemci, ki sebe visoko cenimo, v tem prednjačimo. Kaj se zgodi, če se človek v sodbi o samem sebi prevara in iz napačnih izhodišč naprej logično gradi — to vidite danes. To je nekako tako, kot graditi stavbo brez pravih temeljev. Zame vojna ni igra na srečo, marveč soočenje prekleto realnih sil! Mi pa smo si privoščili hazard proti celemu svetu!»

Ko je general z bledo glavo in vročičnimi očmi prikimal, da soglaša, je šel Wolf naprej, kot bi tipal po minskem polju.

«Res je, da ni absolutno čvrstih osnov za vojno računico. Mi smo odklanjali Clausewitza, češ da s pametjo devetnajstega stoletja ni moč voditi vojn v dvajsetem stoletju. Toda mi nismo upoštevali elementarnih pravil za vsak spopad, igrali smo na eno samo karto!»

«Kako to mislite?»

«Samo major sem, gospod general, in ne politik. Težko sodim o ciljih naše globalne strategije. Clausewitz pravi, da je politična namera cilj, vojna pa samo sredstvo za dosego cilja. Razložil vam bom zakaj ga citiram.

Saj mi ne boste zamerili, če bom usekal v jedro problema, o katerem je bilo doslej prepovedano razmišljati. Mi nimamo sreče, da bi bili v političnih zadevah obdarjeni z geniji. Čeprav sijajno obvladujemo bojišče, vsaj v prvih rundah, nam nespametna politika pokvari uspehe. Mi smo izgubili mero do vseh stvari. Mi pri gestapu smo imeli dovolj natančna poročila o položaju; in vedno smo se učili, da se ne smemo slepiti! Vrhovno vodstvo pa že dolgo slepi sebe in druge. Zakaj? Verjetno ne namenoma...»

General, ki je poslušal, mu je segel v besedo. Razdraženo je dejal:

«Kakšno zvezo ima to s tem, da bomo izgubili vojno? Vi kritizirate globalno strategijo naroda. Če hočete, vam pomagam: tudi jaz imam pomisleke. Tudi v drugi vojni smo bili šablonisti. Kot v prvi svetovni vojni smo ponovili napako vzpostavitve dveh front. Nismo jih vzdržali... Tudi smeri naših prodorov so ostale iste. Čeravno smo spojili križarskega duha nacizma z najvišjo tehniko in totalni teror z železno disciplino armade ter izrabili fanatični žar mladine, je bilo to premalo. Führer je sicer znal tvegati. Čvrsto je veroval v svojo srečo in usodo...»

«Toda slabo je računal, gospod general. Ni vedno razumel, da je treba žrtvovati manjši ali začasni cilj za večji cilj. To težnjo imajo prav vsi politiki in osvajalci, toda le redkim se posreči. Pomislite, gospod general! Ali poznate v zgodovini kakšnega osvajalca, ki bi bil svojim nasprotnikom tako jasno razložil svoje načrte in cilje, kot jih je führer v Mein Kampfu? Ali ni to povsem v nasprotju s pametjo ter elementarno strategijo in taktiko? In ne samo to! Njegovi nesprejemljivi cilji so morali pri drugih narodih zbuditi odpor, ne pa zavezništvo. Večkrat se je že izkazalo: kdor preveč govori o strategiji in taktiki, ni ne strateg ne taktik. Je kvečjemu taktizer. Imejte v vidu, da sta naša poulična politika in primitivna grobost zbujala drugod odpor in mobilizirala sile proti nam!»

«Helmut, presenečate me! O tem nisem nikoli razmišljal, ker ni bilo v programu, da bi generali o tem razmišljali...»

«Mi smo razglasili načela, ki so jih trobili taki, ki so jih razumeli ali ne. Potem pa smo od teh načel odstopali korak za korakom. Od načelnih besed smo prešli k nenačelnim dejanjem. Na srečo nasprotnik ni bil dosti pametnejši od nas! Če bi nas bili resno jemali, bi se bil naš rajh podrl že v prvi rundi. Ali se vam ne zdi, da osemdeset milijonov ljudi ne more obvladati vsega sveta? Tudi če bi dobili vojno in vse Nemce spremenili v policaje! Saj nas bi požrli s prvim uporom. Čemu smo oznanjali novi red v Evropi? Red, ki ni bil nekaj novega, temveč je vzel iz zgodovine predvsem vse slabo! S tem, ko smo podcenjevali druge narode, smo si priklicali na vrat vsakega, ki je bil voljan boriti se. Na srečo jih je bilo malo. Če bi se bili povsod tako upirali, kot so se v Jugoslaviji, bi nas bil vzel hudič že v dveh letih. Vedno sem se bal, da bo tako, kot pravi aziatski pregovor, s katerim nam je pretil Stalin: Sejali ste veter, želi boste vihar!»

General se je ob besedi Stalin zaničljivo skremžil:

«Požel ga bo tudi on, pri svojih! Če ne danes, pa jutri!»

«Ne razumite me napak! Gre za to, kako bi mi laže prenesli poraz, ker bo težko tudi zmagovalcem. Zemljo bo imel tisti, ki bo imel sile, s katerimi jo bo lahko obvladal. Evropa je bila že zdavnaj zrela, da bi se združila v celoto. Samo verjetno ne po našem receptu. S pametjo, ne s silo! Tu ne živé Bušmani ne Pigmejci! Veste, nikomur ni všeč, da bi ga proglašali za podčloveka, mi pa da bi bili angeli...»

«Kako to mislite?» je vprašal general, čedalje bolj napet in razdražen od njegovih misli.

«Nič. Samo to, kako naučiti narod, da bo tako, kot je prevzel orožje in silo, sprejel mir kot sredstvo nacionalne rešitve.»

«Te vaše misli so mi tuje. Čeprav jim ne morem odvzeti sleherne vrednosti...»

«Ko sva zadnjikrat govorila, vam nisem ugovarjal. Toda danes menim, da so naša orožja kot sredstvo nasilja zgodovinsko že preživela. To pa ne pomeni, da ne bo šel nihče vse po naši poti. Te strasti in užitka, kot pravite vi, smo se prenasitili. Poleg tega nam sile uhajajo iz rok. Gospodujejo nad nami in ne mi nad njimi!»

General je vstal in odločno protestiral.

«Tisti, ki bo hotel obvladati svet, nas bo moral posnemati. Vojna je vendar normalno stanje v družbi! Saj se vedno govori samo o miru med vojnami. Saj je o tem govoril celo vaš Marx!»

Wolf se je zasmejal:

«Tudi on ima v marsičem prav, čeprav je bil Žid in ga imamo mi za preroka neverjetnega. Kaj ima prav, bo pokazal mir, ki bo tiha vojna.»

«Ne delajte krivice führerju. Zvito je vodil vojno, ko je raznodušno spravljal podse nasprotnika za nasprotnikom.»

«Toda gospod general, danes vidiva midva pred seboj celoto in njene sestavne dele, njih veličino in že obrise končne mizerije.»

General je vstal in se zamišljen zazrl na veliki zemljevid, kjer je bila Nemčija v kleščah sovražnika. Gledal jo je kot obraz človeka, preden mu zadrgnejo zanko okrog vratu.

Wolf je prekinil njegovo zamišljenost:

PREGLED AMATERSKEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Predzadnje kolo neuspešno za slovenske enajsterice

2. AMATERSKA LIGA

Odigrali so predzadnje kolo, ki je bilo za naše enajsterice neuspešno.

ZARJA

V zadnjem nastopu pred domačim občinstvom je Zarja nepričakovano klonila proti Aurisini s 3:1. Kljub porazu so domačini dobro zaigrali, bili pa so morda preveč površni v obrambi, kjer so dopustili, da je Aurisina dosegla vse tri gole v protinapadu s spretnim napadalcem Doglio. Pripomniti je treba, da je bilo bazovsko igrišče neprimerno za igro.

VESNA

Kriška Vesna je vzdržala napade prvega na lestvici le v prvem polčasu, ko je padel samo en gol. V drugem delu srečanja pa je prišla do izraza premoč Tržičanov in razigrani domačini so dosegli še tri gole. Vesni se je vseeno posrečilo priti do častnega zadetka, kar predstavlja zanjo že lepo zadoščenje. S. Michele je namreč tudi v tem srečanju potrdil, da je za razred boljši od ostalih ekip te skupine. Z nedeljsko zmago so si Tržičani zagotovili vstop v prvo amatersko ligo.

BREG

Brežani so ta teden odigrali dve tekmi. V nedeljo so doma nastopili proti Muggesani, v torek pa so gostovali pri Flaminiu. Iztrgali pa so le eno točko (v nedeljo), kar pomeni, da je vse šlo po predvidevanjih. Flaminio je bil pretrd nasprotnik, da bi proti njemu lahko upali na točko.

JUVENTINA

Štandrežci so v soboto igrali doma proti močni enajsterici CMM in so prisilili Tržačane na delitev točk. Za Juventino predstavlja ta remi lep uspeh, saj so prišli gostje v Štandrež trdno odločeni, da odnesejo obe točki. CMM je stalno napadal, Juventina pa se je zanašala na solidno obrambo. Neodločen izid predstavlja tako pravično plačilo za obe moštvi.

IZIDI

Flaminio — Staranzano	2:1
CRDA — S. Anna	1:1
Libertas — Inter SS	1:0
Zarja — Aurisina	1:3
S. Michele — Vesna	4:1
Breg — Muggesana	1:1
Juventina — CMM	1:1
Flaminio — Breg (v torek)	2:0

LESTVICA

S. Michele 45, CMM 40, Flaminio 34, Muggesana 29, Vesna 28, Libertas in Aurisina 27, Breg 23, Juventina in Zarja 22, Inter SS 20, S. Anna 16, Staranzano 9, CRDA 8.

PRIHODNJE (zadnje) KOLO (7. 5.)

Flaminio - CRDA, S. Anna - S. Michele, CMM - Libertas, Vesna - Zarja, Staranzano - Juventina, Aurisina - Breg, Inter SS - Muggesana.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina N

PRIMOREC

Proti vsem pričakovanjem so Trebenci odpravili v nedeljo rezervno moštvo CMM z visokim izidom 4:0. Res škoda, da niso s tem uspehom dosegli niti točke. CMM B igra namreč izven konkurence in zato točke ne štejejo za lestvico. V torek pa bi moral Primorec nastopiti proti ekipi ACEGAT. Tržačani se niso predstavili na igrišču in Trebenci so tako zmagali z 2:0.

IZIDI

ACEGAT - Viani 2:0, Devin - Giarizzole 3:0, Cartimavo - Portuale 0:1, Roianese - Bar Veneto 0:1, Primorec - CMM B 4:0, ACEGAT - Primorec 0:2 b.b. (v torek).

LESTVICA

Portuale 31, Devin 30, Cartimavo 25, Giarizzole 19, Primorec 17, Libertas S. Marco 16, ACEGAT 13, Roianese in Bar Veneto 6, Viani 3.

Skupina O

UNION

Tudi Podlonjerci so odigrali ta teden dve tekmi in obe zgubili. Za poraz proti ekipi COOP nimajo opravičila, medtem ko so imeli malo upanja v torek proti Libertasu s Proseka. Union je tako obtičal na predzadnjem mestu. Do konca manjkata še dve srečanji, nasprotnik je nevaren in zelo težko si bo Union popravil položaj na lestvici.

OLIMPIJA — PRIMORJE

Derbi med Primorjem in Olimpijo si je ogledalo mnogo ljudi. Izid srečanja ni imel velikega pomena, saj je bilo Primorje že v drugi ligi. To je seveda vplivalo na potek srečanja, kajti Prosečani se niso preveč naprezali. Kljub temu so popolnoma nadzorovali vse akcije Olimpije, ki je stremela za prestižnim izidom. Po enoletnem obstanku v tretji ligi se bodo Prosečani tako ponovno vrnili v drugo ligo, za kar ima največ zaslug domači trener Silvij Vergnella.

IZIDI

Demacori - Libertas Barkovlje prek., Union - COOP 1:3, Olimpija-Primorje 1:3, Libertas Prosek - Esperia 1:1, Libertas Rocol - Virtus 1:0.

(25. aprila) Libertas Barkovlje - Esperia neodl., Libertas Prosek - Union 3:0.

LESTVICA

Primorje 34, Libertas Prosek 31, De Macori 27, Libertas Barkovlje 21, Libertas Rocol 19, Esperia 18, COOP 14, Virtus 12, Union in Olimpija 10, India 6.

PRIHODNJE TEKME

Libertas Rocol - Olimpija in Libertas Barkovlje - Union.

B. R.

Brežani so v 2. amaterski nogometni ligi iztrgali točko Muggesani

V NEDELJO V OKVIRU PRVOMAJSKIH PROSLAV

PO pohod v Števerjanu

Prijavilo se je že nad 80 tekmovalcev

Podobno kot lani bo tudi v nedeljo, 30. aprila planinsko-orientacijski pohod v Števerjanu, v okviru proslav 1. maja. Na podlagi dosedanjih vpisov lahko trdimo, da bo udeležba številnejša od lanske, saj bo gotovo več kot dvajset ekip. Če upoštevamo, da bo vsaka ekipa poprečno štela štiri člane, potem lahko računamo na udeležbo preko osemdeset tekmovalcev. To pomeni, da bo start ekip trajal precej časa: zato se bodo prireditelji strogo držali pravila, ki pravi, da po 8.30 ne bo nobena ekipa pripuščena k tekmovanju.

Čeprav bo vsaka ekipa dobila podrobnejša navodila še pred startom, že sedaj opozarjamo na nekatere malenkosti. Pohod je pripravljen za «bistre glavice», še bolj pa za bistre oči. Člani ekip naj torej ne gledajo vsi v isto smer, temveč naj si delo gledanja in iskanja porazdelijo (v različne smeri). Le tako bodo našli pot do cilja, kajti le ena spregledana markacija, lahko pomeni tavanje po brezpotju. Podobno, kot če zaidemo na gorski turi, se moramo tudi na tekmovalnem pohodu vrniti do tiste točke, kjer smo videli zadnji znak. Zapomniti si je tudi treba, da pohod poteka po travnikih, kolovozih, grapah in potokih — zato naj tekmovalci obujejo nepremočljive čevlje.

Marsikdo bo presenečen nad prisotnostjo narave v neposredni bližini mesta. Poleg tekmovalnih značilnosti in poleg namena, da pričara tak pohod okolje, v katerem so se morali gibati ali skrivati borci, ranjenci zlasti pa še partizanski kuriji, je bistvo tega in podobnih pohodov to, da kot ljudje, ki živimo na tem ozemlju, to tudi dodobra spoznamo v vseh njegovih značilnostih. Morda pa bo komu tak tekmovalni pohod tudi pobuda, da se bo kdaj pozneje podal na podrobnejši ogled ozemlja, koder je tekmoval. Če bo to tekmovanje uspelo zadostiti vsem zgoraj navedenim namenom, potem pomeni, da bodo tudi prireditelji uspeli pri svojem delu.

R. A.

ATLETIKA

Predsednik italijanske atletske zveze Primo Nebiolo je na tiskovni konferenci v Rimu orisal spored priprav italijanskih atletov za olimpijske igre.

Priprave bodo potekale v športnih centrih v Formii, Tirrenii, Ostii, Schiu in Asiagu.

15. julija bodo popravili in morda dopolnili seznam kandidatov za nastop na igrah v Münchnu, dokončno pa bo seznam sestavljen na podlagi rezultatov doseženih v prvih tekmovalnih pogojih do 13. avgusta, torej dva tedna pred začetkom tekmovanj.

Glavna aduta italijanske vrste bosta seveda srednjeprogaš Arese in 400-metraš Fiasconaro. Državna reprezentanca bo imela v teku poletja nekaj zelo važnih srečanj.

V prvih dneh junija bo v Milanu četveroboj, kjer bo nastopila prvič v Italiji tudi celotna sovjetska ekipa, mesec dni kasneje pa bo v Firencah srečanje z reprezentanco Kube. Avgusta bo velik mednarodni miting v Viareggiu. Na njem bo nastopila zelo številna ekipa ZDA.

Nebiolo je tudi omenil stike z atletsko zvezo Ljudske republike Kitajske za organizacijo medsebojnega srečanja. «Prej ali slej bo do tega dvoboja gotovo prišlo!», je dodal predsednik FIDAL.

KOLESARSTVO

Ob priliki proslav 25. aprila je pokrajinska sekcija ANPI pripravila tudi športno manifestacijo, kolesarsko dirko v spomin Silvia Marcuzzija «Montesa». Kolesarji so preko številnih vasi goriške pokrajine prevozili 102 kilometra. Prvi je prispel na cilj Sandro Tioni s poprečno hitrostjo 40,800 km na uro. Za najboljše je bilo na razpolago mnogo pokalov in nagrad, med temi tudi pokal Primorskega dnevnika ter pokal Podjetja Import - Export ViViEx Viktorja Vižintina iz Gorice. Med drugimi so prispevali za to tekmovanje: Prevozno podjetje La Goriziana 10.000 lir, Kmečka banka iz Gorice 5.000 lir ter podjetje Koren iz Ul. Belinzona 2.000 lir.

* * *

46. kolesarska dirka po Toskani bo v soboto, 29. aprila. Proga bo merila 239 km. Dirke se bodo udeležili vsi najboljši italijanski profesionalni kolesarji.

V SLOVENSKI NOGOMETNI LIGI

Danes pomembna tekma za koprske nogometaše

Izid srečanja z Rudarjem bo odločilen za vrh lestvice

Koprske nogometaše čaka danes pomembno srečanje v boju za vrh slovenske nogometne lestvice. Ob 16. uri se bodo pomerili s trboveljskim Rudarjem, ki je trenutno na drugem mestu in ob Iliriji najresnejši kandidat za naslov republiškega nogometnega prvaka. Koprčani so pomladanski del prvenstva odlično začeli, saj so osvojili pet točk (od šestih možnih). Njihov začetni cilj je bil le obstanek v ligi, zdaj pa se jim je naenkrat ponudila priložnost, da krojijo vrh lestvice. Prav to pa bo tudi glavna draž današnje tekme v Kopru.

KOŠARKA

Evropsko košarkarsko prvenstvo 1973 bo v Barceloni od 26. septembra do 6. oktobra. Na prvenstvu bo sodelovalo 12 ekip, izmed katerih se jih je osem že kvalificiralo: Sovjetska zveza, Jugoslavija, Italija, Poljska, ČSSR, Bolgarija, Španija in Romunija.

KOŠARKA

TEDENSKI PREGLED

Velika aktivnost naših ekip

Naši košarkarski društvi sta bili te dni in bosta v prihodnjih dneh zelo zaposleni.

TURNIR V POSTOJNI

Občinska uprava Postojne bo danes priredila zanimiv košarkarski turnir, katerega se bo udeležila tudi Borova ekipa. Poleg nje bodo nastopili še košarkarji Postojne in Ilirske Bistrice, ki so ravnokar začeli s prvenstvom.

«Plavi» bodo odpotovali v Postojno z okrnjeno postavo. Vseeno pa trener Mari in igralci upajo, da bodo na tem turnirju zapustili dober vtis. Bor bo prvo srečanje igral ob 15. uri, drugo pa ob 18. uri.

D LIGA

Tudi v Tržiču so «plavi» igrali zadovoljivo. Poraz je bil sicer neizbežen, vseeno pa so pokazali, da bi lahko zgubili tudi z manjšo razliko v točkah, če bi ne zagrešil nekaj začetniških napak.

Trener Mari: «Mladi igralci še nimajo izkušenj, da bi znali v najtežjih trenutkih krepko poprijeti. Ko bi morali biti hladnokrvni, jih zajame trema. Prenaglijo se pri metanju na koš. V obrambi delajo hude napake itd. Sicer pa je to značilno za vse mlade igralce. To pravilo velja, žal, tudi za naše mlade košarkarje.»

«Dva igralca sta trenutno v dobri formi, Fabjan in Koren. Je to izključno njuna zasluga?

«V veliki meri je. Fabjan igra odločneje in je bil v zadnjih srečanjih zelo točen pri metanju na koš. Koren trenira praktično vsak dan in to se mu pozna. Sicer pa je to zasluga celotne ekipe, ki zna koristno uporabiti možnosti obeh.»

V ostalih srečanjih ni bilo vidnejših presenečenj. Tigers iz Gorice si je z nedeljsko zmago že priboril pravico do igranja v C ligi. Zanimiva bo torej borba za ostali mesti za napredovanje. V tej bor bi je še vedno tudi Cianocolori iz Trsta, ki je v zadnjem kolu počival.

IZIDI

Hannibal — Bor	82:64
Friulana (Udine) — Pro Pace (Padova)	54:42
Castelfranco — Treviso	76:63
Sanson VE — Virtus PD	56:52
Tigers GO — CUS Padova	74:64

Počitek: Cianocolori TS

LESTVICA

Tigers GO 28, Friulana UD, Castelfranco 24, Hannibal 23, Cianocolori TS 21, Sanson VE, Virtus PD 18, Pro Pace PD 14, Treviso 12, Bor 4, CUS Padova 1.

Hannibal in CUS Padova imata točno manj zaradi napačne registracije nekaterih igralcev.

PRIHODNJE KOLO (30. 4.)

Tigers GO — Cianocolori TS
Bor — Friulana UD (15.30)
Castelfranco — Sanson VE
Treviso — CUS Padova
Pro Pace PD — Virtus PD
Počitek: Hannibal

PRVA DIVIZIJA

V prvenstvu 1. divizije je bil počitek, ker se je končal prvi del prvenstva. Odigrali so eno odgodeno tekmo, in sicer v sredo.

IZID

Tricolore — Servolana 63:36

LESTVICA

Tricolore 10, Ferroviario 8, Bor 4, Servolana in Libertas Trst 2, Centro Giovanile Italiano 0.

PRIHODNJE KOLO (30. 4.)

Libertas — Tricolore
Bor — Ferroviario (17.00)
CGI — Servolana

MLAJŠI MLADINCI

Poletovi mlajši mladinci so odigrali v tem tednu dve tekmi. Eno v nedeljo proti Don Boscu (zmaga) in eno v torek, proti Lloydu B (poraz).

Vse po predvidevanju torej? Vprašanje je namenjeno trenerju Tavčarju: «Da, po predvidevanju, čeprav je bila zmaga proti Don Boscu nekoliko težja, predvsem zato, ker so naši igralci v končnih minutah močno popustili. Lloyd Adriatico pa je bil premočan nasprotnik za našo okrnjeno postavo. Manjkala sta Edi Sosič in Edi Daneu.»

NEDELJSKI IZIDI

POM — Lloyd B	66:58
Ricreatori — Italsider	62:74
Polet — Don Bosco	68:62

Počitek: Lloyd A

TORKOVI IZIDI

Don Bosco — Lloyd A	45:41
Lloyd B — Polet	72:54
Italsider — POM	55:60

Počitek: Ricreatori

LESTVICA

Lloyd B 12, POM in Italsider 10, Polet 6, Don Bosco 4, Lloyd A in Ricreatori 2.

PRIHODNJE KOLO (30. 4.)

Lloyd B — Lloyd A
Ricreatori — Polet
POM — Don Bosco
Počitek: Italsider

NARAŠČAJNICE

Zaključilo se je prvenstvo naraščajnic. Poletovke so tudi v zadnjem kolu ostale praznih rok. V nedeljo so namreč igrale proti prvemu z lestvice, proti ekipi Calza Bloch B.

«Kako bi lahko ocenili to prvenstvo naraščajnic, Sergij Tavčar?»

«Čeprav v tem prvenstvu nismo dosegli niti ene zmage, je bilo zaradi nekaterih dejstev nedvomno zadovoljivo. Predvsem so mlade igralke pridobile mnogo izkušenj.»

«Nekateri menijo, da pri nas ženska košarka nima bodočnosti?»

«Nisem tak pesimist! Pri Poletu imamo nekaj obetajočih igralk. Mislim pa, da pri nas manjka še košarkarska mentaliteta. Nimamo trenerskih kadrov ne funkcionarjev, ki bi se navdušili za to za nas novo panogo.»

IZIDI

CMM — Calza Bloch A	31:39
Interclub — Ricreatori	62:25
Calza Bloch B — Polet	100:32

LESTVICA

Calza Bloch B, Interclub 16, Ricreatori in Calza Bloch A 10, Circolo Marina Mercantile 6, Polet 0.

b. l.

NA MLADINSKIH IGRAH V KOŠARKI

Previsok poraz Doma

Najboljši v slovenski ekipi so bili Kont, Tabaj in Dornik

Gorizia — Dom 73:10 (29:6)

GORIZIA: Nanut, Russi, Marini, Treu, Del Marco, Luias, Fragiacomo, Rorato, Travagin, Belusario.

DOM: Turri, Dornik 4, Terčič, Kont 2, Marušič, Tabaj 2, Ošbat 2, Bresciani in Nanut.

SODNIK: Massari (Gorica).

Iz igre zaradi petih napak: Kont v 7. min. d.p., Tabaj v 8. min. d.p. in Dornik v 10. min. d.p.

V ponedeljek popoldne so mladi domovci klonili v tekmi proti močni šesterki Gorizie, ki do sedaj vodi nepremagana na lestvici A skupine. Poraz je bil pričakovan, saj je Gorizia pravzaprav reprezentanca Gorice za letošnje mladinske igre.

Domovci so bili enakovredni nasprotnikom samo v začetku srečanja, ko so predvajali igro, ki je nasprotnike zmedla. Držali so žogo celih 30 sekund in nasprotnik, ki je igral na cono, jim ni mogel do živega.

Ko so nasprotniki spremenili taktiko (iz cone so prešli v «pressing») se je domovcem zataknilo. Gorizia je tako nizala koš za košem. V drugem polčasu so morali iz igre Kont, Tabaj in Dornik, trije najboljši na igrišču in vstopile so rezerve.

Končni rezultat 73:10 prav gotovo ne odraža razmerja moči na igrišču. Domovci bi sicer morali zgubiti, toda ne s tako veliko razliko.

IK

NOGOMET

BEOGRAD, 26. — Jugoslovansko olimpijsko nogometno moštvo je danes v Prilepu pred 15.000 gledalci na blatnem igrišču doseglo proti vzhodnonemški nogometni reprezentanci neodločen izid brez golov. S tem se je vzhodnonemško moštvo uvrstilo na olimpijske igre v Münchnu, ker je v prvi tekmi zmagalo z 2:0.

ODBOJKA

V 1. ŽENSKI DIVIZIJI

Nabrežinke so se v Čedadu izkazale

ASFIR — Sokol 3:0 (15:10, 15:8, 15:6)

ASFIR: Meneghini, Deganutti, Forte, Scaunich, Quercioli, Trinco, Negri.

SOKOL: Kralj, Legiša, Grassi, Antoni, Grobiša, Franco, Paškulin.

SODNIK: Alletto B.

V Čedadu so Nabrežinke prekosile same sebe in so pokazale toliko pričakovani napredek. Rezultat ne odraža pravilno dogodkov na čedadskem igrišču. S tem nočemo trditi, da niso domačinke zaslužile zmage, toda Nabrežinke bi zaslužile vsaj set za svojo požrtvovalnost. Ekipa ASFIR ni pokazala blestеče igre, toda dokazala je dovolj zrelosti, da bi se lahko uvrstila v višjo ligo.

V prvem nizu so Nabrežinke takoj odločno povedle, pri desetici pa se jim je zataknilo. Domačinke so to izkoristile in so zaključile niz v svojo korist. Popolnoma nasproten je bil drugi set. Gostiteljice so vseskozi vodile in Nabrežinkam je uspelo izenačiti pri sedmih točkah s pravo bombo, ki jo je poslala v nasprotno igrišče Legiševa.

Tudi tretji set se je odvijal izenačeno in borbeno. Domačinke pa so igrale bolj oprezno in so zasluženo zmagale.

PA

NA MEDŠOLSKEM ODBOJKARSKEM PRVENSTVU

Slovenska gimnazija na tretjem mestu

Ekipa slovenske višje gimnazije iz Trsta je na medšolskem tržaškem odbojkarskem prvenstvu zasedla tretje mesto. Potem ko se je brez poraza uvrstila v finalno skupino, je tu doživela včeraj dva neuspeha. Tekmo z Volto je zgubila z 2:1 (15::13, 4::15, 15:5), z Dantejem pa z 2:0 (15:7, 15:7).

Naši dijaki so zaigrali dobro le v drugem setu prve tekme, ko so pokazali to kar v resnici znajo. Kasneje pa so povsem popustili, tako v napadu kot v obrambi. Zgrešili so vrsto servisov, slabo so krili blok in prenizko dvigali prvo žogo. Škoda! Če bi pokazali to, kar dejansko znajo, bi se vsekakor lahko tudi letos potegovali za 1. mesto. V opravičilo lahko navedemo le dejstvo (poleg tega, da so ti igralci večinoma prvič igrali skupaj v tej ekipi), da so imeli slab razpored finalnih tekem. Morali so odigrati zaporedoma dve tekmi in tako jih je v drugi zajela utrujenost, brez katere bi lahko vsekakor zaigrali bolje.

V srečanju za 1. mesto je Volta premagala šolo Dante z 2:0 (15:4, 15:6).

Ekipa šole «F. Prešeren» je nastopila s temi igralci: Kralj, Guštin, Kodrič, Košuta, Nadlišek, Podobnik, Požar, Sosič, Šiškovič in Ugrin.

Najboljši igralec moštva je bil Igor Guštin.

KOLESARSTVO

Mednarodne kolesarske dirke miru Praga - Berlin - Varšava se bo udeležili tudi italijanska amaterska reprezentanca, ki jo sestavljajo Ballardin, Parise, Fontana, Lussignoli, Lualdi, Peccolo in Rossi. Spremljal jih bo Tržačan Edoardo Gregori.

* * *

Danes se prične v Fuengiroli (Španija) «Vuelta» prva večja evropska etapna kolesarska dirka. Razdeljena je na 18 etap, dolgih skupno 3.063 km. Dirka pa bo nezanimiva, saj bodo manjkali kolesarji kot so Ocana, Merckx, Gimondi, Petterson itd.

VATERPOLO

Danes se bo pričel v Beogradu mednarodni vaterpolski turnir, na katerem sodelujejo Jugoslavija, Italija, SZ in Madžarska. V prvem dnevu se bo soprijela Italija z Madžarsko in Jugoslavija s SZ.

ODBOJKA

V teh dneh se bo pričel v Bologni moški odbojkarski turnir štirih narodov. Poleg Italije sodelujejo še Belgija, Francija in Nizozemska.

KOŠARKA

V prijateljski košarkarski tekmi v Kijevu je Sovjetska zveza premagala ameriško peterko AAU z 82:66.

NOGOMET

MOSKVA, 26. — V nogometni trening tekmi je Sovjetska zveza premagala enajsterico Črnomorca z 2:0. Srečanje je služilo kot priprava za sobotno tekmo z Jugoslavijo.

AVTOMOBILIZEM

Ferrariji se bodo po torkovi zmagi v Monzi udeležili avtomobilske dirke za veliko nagrado Španije, ki bo 1. maja na dirkališču v Jarami.

TENIS

Na mednarodnem teniškem prvenstvu v Rimu je bil Jugoslovan Jovanovič poražen v srečanju z Američanom Gormanom s 6:4, 0:6 in 6:3.

POJASNILO

Med športnimi vestmi dne 25. t. m. smo poročali tudi o gostovanju jugoslovanske nogometne reprezentance v Moskvi. Ta vest pa se ne nanaša na tekmo SFRJ - SZ, ki bo to nedeljo v Beogradu, ampak na povratno srečanje, ki bo meseca maja v Moskvi. Čitateljem se za pomanjkljivost opravičujemo.

OBVESTILA

ŠD Primorje in pevski zbor «Vasilij Mirk» vabita vse vaščane na sestanek, ki bo danes, 27. t. m. v Sosčevi hiši na Proseku ob 20.30. Govor bo o gostovanju Škotov na Proseku od 13. do 16. julija t. l.

* * *

Tajništvo ZSSD sporoča vsem našim društvom, ki imajo odbojkarske odseke, da bo sestanek z referenti te športne panoge v petek, 28. t.m. ob 20.30 v Ulici Geppa 9 v Trstu.

* * *

Potovalni urad Aurora obvešča izletnike za Beograd (nogometna tekma Jugoslavija - ZSSR), da je zbirališče vseh udeležencev na tržaški postaji, dne 29. aprila ob 19.45 (pri vlakih). Udeleženci, ki stopijo na vlak na Opčinah, naj bodo na postaji ob 20.30, tisti pa, ki bodo vstopili v Sežani, naj bodo na postaji ob 21.40.

Na razpolago so še trije prostori. Morebitni interesenti naj se zglasijo pri potovalnem uradu «Aurora», Ulica Cicerone 4, tel. 29-243.

SOŽALJE

ŠD Breg izreka iskreno sožalje svojemu trenerju in odborniku Miranu Švari ob hudi izgubi drage mame.

«Nekje sem bral, da vojno odloči poslednja bitka. Le-to smo izgubili. Ostane nam samo še svetopisemska iluzija, da tisti, ki izgubi, dobi. Včasih ima tudi biblija prav, gospod general! Mene ni strah prihodnosti ne zase ne za Nemce. Svet se je s tem koncem šele začel, dasi precej drugače, kot smo si ga mi predstavljali. In morda tudi drugače, kot si ga predstavljajo tisti, ki mislijo, da so zmagali. Karavana gre dalje...»

V Trst sta pripeljala srečno. Ob cestnem robu sta nekajkrat videla ogrodja požganih in preluknjanih motornih vozil, ki so žalostno rjavela na dežju.

Mesto je bilo nemirno. Neka negotovost je odsevala z obrazov ljudi, vojakov in civilistov. Še cipam se je poznalo pod velikimi črnimi kolobarji okoli oči, da pričakujejo spremembe.

V poveljstvu 97, armadnega korpusa generala Küblerja sta slišala mnogo neprijetnih vesti, ki so postavile na glavo zamisel o skupni obrambi državne meje na vencu predgorja Karavank in Alp.

General Kübler, mož z oglato glavo buldoga in častno brazgotino na obrazu, je bil zdelan — iz oči so mu gledale neprespane noči. S tem, ko mu je bilo ukazano, da na reški fronti drži enote jugoslovanske četrte armade, mu je spričo rahljanja italijanske fronte grozila popolna obkolitev. Se bo sploh lahko umaknil v rajh?

Tu je bil tudi bledi general SS Globotschnigg. Odsotno je strmel na morje, kjer so bile zasidrane nemške vojne ladje in podmornica, kot bi mislil, da se bo takoj po sestanku odpeljal z njo. Njegove misli očitno niso bile več kos razvoju dogodkov. Bil je podoben človeku, ki nenadoma izve, da je neozdravljivo bolan.

Tu sta zvedela, da se v mestu pripravlja vstaja. Gestapo je izvohal, da je slovensko partijsko vodstvo poslalo že pred meseci v mesto Lidijo, članico centralnega komiteja, štab devetega korpusa pa bivšega komandanta divizije Martina Greifa, ki organizira med delavci, Slovenci in Italijani, čete za napad?

«Kdove koliko ljudi imajo že pod orožjem? je dejal general in se razgledoval po načrtu mesta, kjer so bile vrisane postojanke nemških štabov in enot.

Gestapovski polkovnik je poročal, da ima sovražnik tudi posebno četo GAP, sestavljeno iz samih diverzantov. V zadnjem času so diverzanti napravili nekaj atentatov na njihove oficirje in požgali troje skladišč. Predrznili so si napasti celo kvesturo.

General je poslušal poročilo šefa varnostnih sil in hkrati ogledoval Globotschnigga. Kdove kaj se kuha v tej računarski, za užitke dovzetni glavi? Že med potjo je bil rekel Wolfu, da tega človeka sumijo kot anglofila. Zdaj pa bi mu najraje zabrusil v obraz, da s srbskimi četniki, ki jih je spravil na to ozemlje, komaj čaka prihoda Angležev. Kdo je plačal načrt, da se na tem ozemlju, ki je sporno jabolko med zavezniki, napravi praznina? Tega najbrž ne bo nihče odkril, ne sedaj ne kdaj pozneje.

Obvladal se je in poslušal generala Küblerja, ki je čemerno razlagal položaj fronte pred Trstom. Iz njegovega govorjenja je razumel, da pričakuje od njega pomoč. Najmanj eno divizijo SS, ki bi zapolnila vrzeli na fronti.

Niso bili soglasni. On je predvideval, da bo njegova vojska krila umik grupe E z Balkana. Kdove zakaj hočejo po vsi sili podariti Trst Angležem? To je politična igra vrhovnega vodstva italijanske armadne skupine! Kdo bi se le spoznal v tem navzkrižju interesov, je premišljal general.

8

Major Wolf je komaj čakal, da mu je general dal znak, da lahko odide. Moral je zbrati informacije, ki so bile potrebne obema. Na uradu gestapa ni zvedel od svojih prijateljev nič novega. Vsi bi raje danes kot jutri odšli nazaj v rajh. Obnašali so se tako, ko da jim že gori pod nogami.

Zato je raje obiskal Romano. Nekajkrat je pozvonil, preden mu je prišla služkinja odpret. Dekle, ki je še ni bil videl, je prebledelo in ga ponižno vprašalo, koga sme naznaniti.

Romana ga je sprejela pri vratih salona. Napravila je kolikor mogoče prijazen obraz. Vseeno ni mogla skriti, da ga ni preveč vesela.

«Vi ste, gospod major!»

«Da, jaz sem, draga moja. Ali ste me mar že odpisali?»

«Zakaj tako mislite?» je rekla in ga povabila v salon.

«Ne znam si tolmačiti, zakaj ste me sprejeli s tolikšnim strahom. Dekle se je skoraj onesvestila.»

«Ah, ta! Nova je, pa se boji policije!»

Wolf ji je vrtal v oči in opazil na obrazu nekaj novih gub, ki jih je skušala prikriti s pudrom.

«Kaj me tako preiskujoče in nezaupljivo gledate?»

«Imam nesrečno naravo, da spremembe v dušah ljudi preberem z obraza. Če vam je moj obisk neljub in če sem prišel ob nepravem času, vam lahko sežem v roko, zaželim vso srečo in odidem.»

«Ne, ne, Helmut!» ga je prijela za roko. «Živčna sem, kdove od česa. Tudi vi ste tako čudno razdražljivi in občutljivi!»

Sedla sta, dekle pa je postregla. Vse njene kretnje so izdajale, da se še ni osvobodila strahu.

«Kje je mož?» je vprašal kar naravnost Wolf.

«Že pod Američani in Angleži!»

Major se je zaničljivo nasmehnil, jo pogledal od strani in dejal:

«Ali jih težko pričakujete?»

«Helmut, verjemite ali ne, da sem do tega čisto ravnodušna. Sita sem vsega. Tudi igre, katero sem si omislila v lastno zabavo. Skrajno je utrujajoča in zadnji čas je, da se neha.»

Wolf jo je svareče pogledal, jo prijel za roko in rekel:

«Samo da se ne bo nehalo prej, kakor si vi mislite — lahko se zgodi, da doživite konec pred koncem...»

Presenečeno ga je pogledala, vendar se je obvladala in z narejeno mirnim glasom vprašala:

«Bi hoteli biti jasnejši?»

«Zato sem tudi prišel k vam. Jaz ne pozabljam svojih prijateljev. V veliki nevarnosti ste. Preveč mi je do vas — ne glede na to, če se danes poslednjič vidiva — da bi vas pustil umreti...»

«Kako to mislite?» je zaprepaščeno vprašala.

«Čisto resno. Gestapo išče v vaši neposredni okolici radio oddajno postajo. Težko sem jih prepričal, da vaša vila ne pride v poštev, ker ste moj človek. Sam pri sebi pa sem si mislil, da je prav to mogoče. Prepričan sem, da vi skrivate angleškega radiotelegrafista. Če bi bil jaz vodja njihove službe, bi glede na vaša znanstva z nami nemara uporabil vas...»

Njen obraz je bil prsteno bled.

«Tako nora nisem, vendar hvala za prijateljsko opozorilo.»

«Slabo prikrivate svoje vznemirjenje. Ali naj napravim hišno preiskavo? Ali pa naj povprašam vašo služkinjo?»

«Helmut, kaj vas je obsedlo?»

«Samo skrb za vas, draga moja Romana, in nič drugega! Opozarjam vas, ne bodite predrzni in ne dajte se izkoriščati v svojo škodo!»

Zdaj je bil prepričan, da je zadel v živo. Pravzaprav ni nič vedel. In nihče ni iskal radio oddajnika, saj je bilo vse zmedeno. Z njenega obraza pa je razbral, da je v tej hiši moški, ki vsak dan temeljito poteši njene strasti. Toda to je bilo v tem položaju zanj postranskega pomena. Pred časom je računal na to, da bi se ob razsulu rajha pri njej skril. Od tod bi odpotoval v svet in si kje v južni Ameriki ustvaril novo življenje. Toda medtem mu je Gretchen, s katero si je dopisoval, omogočila boljše možnosti. Kljub temu pa mu ni bilo vseeno, če bi Romano slučajno ujel gestapo — lahko bi mu napravila še težave. Ostati mora živa. Če bi ga slučajno ujeli, bi lahko ona pričala v njegov prid, saj ji je prodal kot pristno blago dosti «spielmateriala».

Da bi ga zamotila, mu je hitela pripovedovati, kaj vse se v mestu dogaja. Bila je zelo v skrbeh, ker je mnogo ljudi med nižjimi sloji zajela psihoza, da bo Trst pripadel Jugoslaviji. Krogi, v katerih se je gibala ona, pa so ji zagotavljali, da Angleži nikoli ne bodo dali Trsta komunistom. Angleži da bodo najkasneje v treh tednih v mestu.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 27. aprila 1972

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.

Glavni urednik **Stanislav Renko**
Odgovorni urednik **Gorazd Vesel**

Izdaja in tiska ZTT - Trst

NAJNOVEJŠI POLITIČNI RAZVOJ V ROMUNIJI

CEAUSESCU ZA SPROSTITEV USTVARJALNIH POBUD DELAVCEV

Predsednik vlade se zavzema za poglobitev socialistične demokracije ob upoštevanju načela demokratičnega centralizma

BUKAREŠTA, 26. — Danes je romunska časnikarska agencija objavila sporočilo o govoru romunskega predsednika Ceausesca na srečanju o vprašanjih, ki zadevajo «dobro družbeno upravljanje». Srečanje je bilo že v začetku marca, a sporočilo so objavili šele danes, se pravi po mnogih kadrovskih spremembah v vodstvu romunske partije in vladne politike.

V vsem zahodnem svetu so zadnji politični potresi v Romuniji vzbudili vrsto ugibanj. Mnogo se je goterih osebnosti (starejših), toda vse vorilo o politični likvidaciji nekate razlage niso utegnile pojasniti pravega bistva romunskih političnih dogodkov.

Iz govora N. Ceausesca lahko izluščimo nekaj uradnih izjav, ki pričajo o določeni usmerjenosti sedanjih vodilnih romunskih ljudi.

Ceausescu je predvsem poudaril nujnost razvoja in modernizacije materialne in tehnične osnove gospodarstva. Pripomnil pa je, da je treba vse te spremembe povezati s socialnimi odnosi ter stremeti k poglabljanju socialistične demokracije.

Kakšni naj bi bili temelji romunske socialistične demokracije? Ceausescu je izjavil, da je mogoče doseči širšo socialistično demokracijo le z najširšim sodelovanjem vseh delovnih ljudi v okviru pravne ureditve, ki naj bi spodbujala to sodelovanje.

Najpomembnejši del Ceausescovega govora pa zadeva morda vprašanje sprostitve togega centralističnega sistema pri vodstvu gospodarstva in upravljanju krajevnih enot. V tej zvezi je predsednik vlade omenil, da je treba «zagotoviti široko avtonomijo gospodarskim enotam ter krajevnim organom, upoštevajoč, da je potrebno izvajati enotno vodstvo vseh gospodarskih in družbenih dejavnosti v skladu z načeli demokratičnega centralizma.»

Za romunskega predsednika je torej splošno načelo demokratičnega centralizma še vedno veljavno, toda konkretno on sam bolj poudarja pridevnik «demokratični» kot pa samostalnik «centralizem». Ceausescu je tako nadaljeval svoj govor: «Potrebno je, da se ojači vloga okrajev in da se povečajo pristojnosti občin in da se ustvarijo pogoji, da bodo te enote postale gospodarsko in družbeno močne na svojem področju». Tu pa je Ceausescu spet poudaril potrebo da se ta avtonomni razvoj na nižji ravni družbe poveže s splošnim vsedržavnim gospodarskim in socialnim programom. Kako bo sodobna Romunija uresničila te zahetvke je seveda drugo vprašanje. Pomembno pa je le, da je Ceausescu sprožil vprašanje poglabljanja socialistične demokracije.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Proslava obletnice osvoboditve

ČEDAD, 26. — Včeraj je bila v Beneški Sloveniji prva uradna proslava obletnice osvoboditve. Proslavo so organizirali v Šempetru Slovenov beneški župani s sodelovanjem krajevne sekcije ANPI.

25. aprila lani se je proslave udeležilo le 10 bivših partizanov, letos pa je bilo na slovesnosti več sto ljudi. Osrednji govor je imel predsednik deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine prof. Ribezzi, ki je govoril v novem duhu, kot nismo bili vajeni slišati v zadnjih 27 letih od prvakov Krščanske demokracije. Ribezzi je govoril o žrtvah in padlih za svobodo. Paudaril je, da mora slovenska skupnost, ki je veliko prispevala za osvoboditev, svobodno razvijati svoje običaje, šege in navade. Dodal je tudi, da je postala meja ob kateri živimo najbolj odprta meja na svetu in je poudaril, da moramo nadaljevati po tej poti ter sodelovati z vsemi narodi.

To si iz vsega srca želimo vsi beneški Slovenci in upamo, da bodo voditelji vztrajali v tej politiki tudi po volitvah. Izidor Predan

KARAKAS, 26. — Mlada študentka je izgubila življenje v ostrih spopadih med študenti in policijo v mestu Puerto Ordaz v Argentini. Do ostrih spopadov je tudi prišlo v ostalih večjih centrih v deželi,

PRVA UGRABITEV PO PETIH MESECIH

Sardinski banditi odpeljali premožnega živinorejca Siasa

Ugrabitelji so izginili brez sledu - Policija meni, da se skrivajo na gorovju Orgosolo - Žena pripravljena plačati odkupnino

CAGLIARI, 26. — Po več kot petih mesecih brezdelja so sardinski banditi spet zavihali rokave in so včeraj zvečer ugrabili premožnega živinorejca Giovannija Siasa iz vasi Borrone blizu Nuora. Sias, ki je poročen a nima otrok, se je včeraj zgodaj zjutraj kot po navadi napotil v svojo farmo, ki je oddaljena približno dva kilometra od vasi. Odpeljal se je z avtom in je dejal soprogi, da se bo verjetno vrnil ob 18.30. Ker moža zvečer ni bilo domov, se je žena Pietrina Colleo odpravila skupaj z očetom na farmo, vendar o živinorejcu ni bilo ne duha ne sluha. Sorodnika sta nato preiskala okolico v upanju, da bi našla Siasa, vendar njuno iskanje je bilo zaman. Pozno zvečer je Pietrina Colleo prijavila karabinjerjem izginitev svojega soproga. Agentje so takoj postavili cestne bloke na vse poti, ki peljejo proti gorovjeme Sarule in Orgosolo.

Premožnega živinorejca sedaj išče približno 300 karabinjerjev in 200 policijskih agentov, vendar brez uspeha. Preiskovalni organi so danes zjutraj odkrili Siasov avtomobil nedaleč od Nuora. Vrata vozila so bila odprta v notranjosti pa so agenti našli dva vrča mleka. Policisti znanstvenega oddelka kvesture v Nuoro so v vozilu odkrili precej prstnih odtisov, ki jih sedaj primerjajo s tistimi, ki jih imajo v svojih arhivih.

Karabinjerji so danes zaslišali čuvaja Siasove farme Angela De Martisa, ki je izjavil, da se je živinorejec včeraj kot po navadi odpravil domov proti večeru. Napolnil je dva vrča mleka, jih naložil v avto in se odpeljal. Čuvaj je tudi dodal, da po gospodarjevem odhodu ni opazil nič sumljivega. Preiskovalni organi sodijo, da so banditi ugrabili Siasa nekaj sto metrov proč od farme. Na ovinku stranske ceste, ki pelje na glavno cesto so namreč odkrili kup velikega kamenja, s katerim so banditi verjetno pripravili zapreko na cesti.

Preiskovalni organi si niso še na jasnem, kako so se banditi oddaljili, vendar najbolj verjetni sta sledeči hipozi: ali so za beg uporabili Siasov avto, ali pa so se s tem vozilom peljal le za nekaj kilometrov in so nato nadaljevali pot z drugim avtom. Eden izmed banditov pa naj bi zapeljal živinorejčev avto do predmestja Nuora, da bi zabrisal sledi za ugrabljenim Siasom.

Sodeč po kraju, kjer so karabinjerji odkrili Siasovo vozilo so se ugrabitelji nameniii ali proti planoti Bitti ali pa proti gorovju Orgosolo. Druga domneva je bolj verjetna, ker nudi to gorovje s svojimi neštetimi duplinami in jamami skoraj idealno skrivališče. Ni naključje namreč, da so se do sedaj vsi sardinski banditi skrivali tod. Zato je velik del agentov, ki iščejo Siasa koncentriran na tem področju. Karabinjerji so do sedaj zaslišali številne kmete in pastirje.

Žena ugrabljenega živinorejca je medtem izjavila, da je pripravljenja na pogajanja z ugrabitelji za izplačilo odkupnine.

To je prva ugrabitev na Sardiniji po petih mesecih. Zadnjič so banditi odpeljali premožnega posestnika Francesca Puligo iz Buddusa pri Sassariju decembra lani. Izpustili so ga po 29 dneh, ko so njegovi sorodniki izplačali petdeset milijonov lir odkupnine.

CASTELFRANCO, 26. — Vilma Bazzacco, ki je kandidat za volitve v poslansko zbornico na listi, ki jo je predstavila stranka MPL, je bila hudo ranjena v prometni nesreči, ki se je pripetila nedaleč od Trevisa. Avto, na katerem je potovala, je treščil ob zidek in se je vžgal. Zdravniki bolnišnice v Castelfrancu so si pridržali prognozo.

PO TRINAJSTIH DNEH POTOVANJA DO LUNE IN NAZAJ

Drevi na Tihem oceanu pristanek kozmonavtov odprave «apollo 16»

Zadnja nevšečnost tvegane odprave: občutno znižanje temperature v vesoljski kabini - Mattingly je v brezzračnem in breztežnem prostoru prenesel v kabino filme in posodo z znanstvenimi rekviziti

HOUSTON, 26. — Ko so davi prebrali kozmonavtom vesoljske ladje «apollo 16», ki se vrača na Zemljo, kratek pregled vesti, so med drugim omenili, da je bilo vreme v Houstonu zelo lepo. Nadalje so sporočili kozmonavtom, da na osrednji vietnamski visoki planoti prodirajo tanki vietnamske osvobodilne vojske in da vremenoslovska predvidevanja kažejo, da se bodo vrnili na Zemljo v ugodnih vremenskih razmerah. Trije kozmonavti niso na splošno komentirali teh vesti, le Young je v zvezi z obvestilom o ugodnih vremenskih razmerah v trenutku pristanka vesoljske ladjice v Tihem oceanu izjavil: «To je najlepša vest, kar sem jih slišal do sedaj».

Lahko razumemo, zakaj se je Young tako oddahnil, saj je bilo potovanje treh kozmonavtov na Luno vseskozi precej tvegano.

Zadnja nevšečnost se je trem ameriškim kozmonavtom pripetila, ko so še potovali s hitrostjo več kot 4.000 km na uro proti Zemlji. Nenadoma je odpovedal avtomatični mehanizem za urejanje temperature v ladjici. Temperatura se je občutno znižala, zaradi česar je vesoljsko središče v Houstonu ukazalo kozmonavtom, naj popravijo napako z ročnim manevrom. Tu je treba pojasniti, da temperaturo v ladjici urejajo posebni aparati, ki jih sestavljajo številne cevi, ki so v bližnjem dotiku z raznimi aparati, ki proizvajajo toploto. Če se temperatura v kabini dvigne preveč, se odprejo posebna okenca na zunanji strani ladje, zaradi česar se cevi ohladijo. Če pa temperatura pade pod določeno raven, se okenca zaprejo. Kozmonavti niso ugotovili vzrokov nepravilnega delovanja teh avtomatičnih naprav, pač pa so z direktnim posegom dvignili temperaturo na normalno raven, to je na 17 oziroma 19 stopinj ,kot predvidevajo pravila NASA.

To je bila zadnja nevšečnost, ki se je pripetila trem kozmonavtom. Sicer pa je v zadnjih urah polet potekal popolnoma brezhibno. Program ni predvideval nič posebnega, razen včerajšnjega sprehoda vesoljca Mattinglyja, ki je izstopil iz vesoljske ladje ter se, oprijemši ob drogove, prebil do dveh fotoaparatov, ki so v prejšnjih dneh posneli razne prizore iz vesolja. Iz teh dveh aparatov je Mattingly vzel dve kaseti s posnetimi filmi, ki tehtata okoli 40 kg. Prenašati na Zemlji tako težo, bi bilo zelo utrudljivo, toda za Mattinglyja je bila le igračka, saj jih je le z malenkostnim naporom odvlekel s seboj do vhoda v vesoljsko kabino. V tistem trenutku je vesoljska ladja plula tiho proti Zemlji s hitrostjo več kot 4.000 km na uro in vesoljci, kakor tudi vsi predmeti, ki so jih imeli s seboj, so bili v breztežnem stanju. Mattingly je privlekel s seboj tudi posebno posodo, kamor so bili že na Zemlji spravili 60 milijonov bacilov, bakterij, virusov in gob. Vesoljec je odprl posodo ter izpostavil njeno vsebino za kakih 10 minut sončnim žarkom. Nato jo je zaprl ter odnesel v kabino. Po pristanku v Tihem oceanu jo bodo izročili biologom, ki bodo preučevali vpliv sončnih kozmičnih in drugih žarkov, v breztežnem in brezzračnem prostoru na živa bitja, ki živijo na Zemlji.

Medtem je na področje, kjer bo jutri približno ob 20.44 pristala vesoljska kabina, že prispela letalonosilka «Ticonderoga», skupaj z raznimi drugimi ladjami. Področje, kjer se bo kabina «apolla 16» spustila v Tihi ocean je oddaljeno kakih 500 km od predvidenega področja, kjer bi ladja pristala po prvotnem načrtu, če ne bi skrajšali vesoljskega potovanja za 24 ur. Zakaj je prišlo do tega skrajšanja? Zelo verjetna je domneva, da so v Houstonu menili, da je posadka «apolla 16» živčno že tako izčrpana (kar smo omenili že v začetku tega sestavka), da bi bilo tvegano podaljšati potovanje še za nekaj časa. Skrajšanje potovanja samega pa pomeni, da bo vesoljska ladjica potovala od Lune proti Zemlji s precej večjo hitrostjo, oziroma, da se bo približala Zemlji z zelo visoko hitrostjo. Navadno prihajajo vesoljske kabine programa «apollo» v zemeljsko ozračje s hitrostjo od 38.000 do 39.000 km na uro. Morda se bo v tem primeru ta hitrost še povečala, kar bo predstavljalo seveda dodaten riziko pri pristajanju. Zaščitna sprednja plast vesoljske kabine se bo namreč bolj ugrela, toda verjetno bo vzdržala silovitemu trenju.

Danes sta prispela v London John Fairfax in Silvia Cook, ki sta preplula Tihi ocean s čolnom na vesla. Na sliki (od leve proti desni) Silvia Cook, njen brat in John Fairfax

«Umor Trockega»

(Nadaljevanje s 4. strani)

stranske slike protagonista: v odnosu z Jacsonom nam vsili misel, da se Trocki zaveda nevarnosti, a da nekako podzavestno sprejema smrt kot svojo usodo. Obenem nam prikaže že «patološko» sovraštvo Trockega do Stalina, njegov individualizem in skrajno individualiziranje njegovega antagonista. Prav tako nam ob prvem napadu na dom Trockega ne daje jasne interpretacije. Objektivno prikazuje tudi argumente stalinistov o nujnosti vodilne vloge Sovjetske zveze.

Kar se tiče Jacsona, nam ga ne prikazuje mehanično kot «Stalinovega najetega morilca». Film ne prehaja nikoli samovoljno preko takojšnjega obzorja posameznih oseb. Jacsonov značaj je kompleksen: v njem se «praksa» povezuje z nezavestnim dejanjem, v katerem skuša Jacson uveljaviti svojo spačeno individualnost (čudovit prizor, ko se obesi na zvon in se slika ustavi za nekaj sekund!). V njegovi ljubimki, trockistki Silvii se izraža obenem histerični humanizem in nezavestno sovraštvo — ljubezen do nasilja (za primer bi lahko navedli različne prizore).

Film bi zahteval detaljno analizo, ki je tukaj ne moremo dati. Hoteli bi omeniti le še problematiko o umetnosti, ki jo film vsebuje, predvsem v prikazovanju figure mehiškega slikarja fresk Siqueirosa, ki je vodil napad na dom Trockega. V filmu se izraža zanimivo zavestno protislovje, ker nam film prikazuje Siqueirosa, freske, ki jih vidimo, pa niso njegove, temveč Orozcove in Riverove; in Rivera, kot vemo, je bil, v nasprotju s Siqueirosom, trockist, dokler ni postal reakcionar.

Interpretacija je izvrstna: iskažejo se predvsem Richard Burton (Trocki), Alain Delon (Jacson), Romy Schneider (Silvia), Valentina Cortese, (žena Trockega), Luigi Vanucchi (Siqueiros) in Giorgio Albertazzi (komisar Salazar). Odlično glasbeno opremo je sestavil Egisto Macchi, Fotografijo je posnel Pasqualino De Santis. «L'assassinio di Trotsky» je film, ki ga toplo priporočamo vsem bralcem.

AGENTJE SO GA SPREMILI NA LETALIŠČE FIUMICINO

Lou Castel izgnan iz Italije

Policija trdi, da ni obnovil dovoljenja za delo v Italiji

RIM, 26. — Agenti urada za tujce rimske kvesture so danes pospremili na letališče Fiumicino švedskega filmskega igralca Loua Castela, katerega je kvestor izgnal iz Italije, češ da ni izpolnil vseh predvidenih formalnosti in ni obnovil dovoljenja za delo v Italiji.

Švedskemu igralcu so ukaz naj zapusti državo sporočili že prejšnji teden, on pa je vložil priziv na ministrstvo za notranje zadeve in je dokazal, da je zaposlen pri nekem filmskem podjetju. Izjavil je tudi da ne bo zapustil države, dokler ga ne bo policija pospremila do meje. Ukrep proti Castelu je izzval precejšnje ogorčenje v filmskih krogih. Filmski delavci so ustanovili solidarnostni odbor, ki je ostro protestiral zaradi tega ukrepa. Izjavil je tudi, da je izgon švedskega igralca politični ukrep, posledica Castelovega delovanja v levičarskih izvenparlamentarnih skupinah.

Danes zjutraj je odbor priredil tiskovno konferenco, na kateri je pojasnil svoje stališče. Scenograf Ugo Pirro je dejal, da so do sedaj filmske družbe vedno vpisale Castela v plačilne sezname kot italijanskega igralca, ker jim je to koristilo. Zato je po njegovem mnenju trditev rimskega kvestorja absurdna in diskriminantna.

Takoj po tiskovni konferenci so se švedskemu igralcu približali agenti urada za tujce in ga odpeljali na kvesturo, kjer mu je voditelj omenjenega urada dr. Isgrò prebral ukaz, da mora takoj zapustiti italijansko državo. Nato so agenti naložili Castela na policijski avto in ga odpeljali na letališče. Ker so se bali, da bi igralec lahko zbežal, so ga z avtomobilom peljali prav do premičnih stopnic, ki peljejo v letalo. Dva policista sta tudi spremila igralca v letalo do sedeža in se nista oddaljila dokler ni bilo pripravljeno za odhod.

Castelova mati je danes popoldne telefonirala v uredništvo italijanske tiskovne agencije ANSA in je od časnikarjev izvedela sinovo usodo. Ko je izvedela za izgon je izjavila: «Na Švedskem živi na tisoče italijanskih delavcev in vlada ne poizveduje o njihovem političnem prepričanju. Pred kratkim je stockholmska vlada dala politično zatočišče anarhistu Enricu Di Coli, ki sedaj lahko nemoteno dela na Švedskem». Castelova mati je dodala, da je ukrep absurden, ker tudi njene hčere živijo že dolgo časa v Italiji in ker je igralec vedno preživljal njo in mlajšo sestro s svojimi zaslužki.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SKLEPI DEŽELNEGA ODBORA

Porazdelili so 90 milijonov za zgodovinske znamenitosti

130 milijonov lir za udeležbo na velesejmih

Na podlagi deželnega zakona iz leta 1969 je deželni odbor po predlogu odbornika Giusta, odobril porazdelitev sredstev (skupno 90 mil. lir) iz proračuna za leto 1972 v korist zavodov in ustanov, ki skrbijo za restavriranje in valorizacijo premičnin in nepremičnin zgodovinskega, arheološkega in umetniškega pomena. Tako bodo lahko uresničili 41 pobud, in sicer 18 v videmski (41,7 mil.), 15 v pordenonski (25 mil.), 5 v tržaški (13,1 mil.) in 3 v goriški pokrajini (10,2 mil.).

Vsi posegi so nujno potrebni in jih je odobrila tudi ustanova za spomeniško varstvo. Med drugimi bodo okrepili utrdbe goriškega gradu, uredili palačo Trevisan v Palmanovi, v San Daniele pa bodo obnovili cerkev sv. Antona, v kateri so znamenite freske.

Pripomniti je treba, da se bo lahko sestavil večletni načrt za taka dela, ko bo vsaj delno pripravljen seznam umetniških del in kulturnega bogastva naše dežele. Zadevni deželni center bo začel delovati v prihodnjih dneh.

Na zadnji seji deželnega odbora so tudi odobrili, na predlog odbornika Dulcija, nekatere pobude za udeležbo naše dežele na raznih velesejmih v letošnjem letu. V ta namen so odobrili vsoto 130 mil. lir.

Od danes stavka osebja bolnišnice

Danes ob 6. uri začne stavka osebja združenih tržaških bolnišnic, ki bo trajala 3 dni. Napovedali sta jo samo dve sindikalni organizaciji: CISL in CCdL-UIL. Ob 9.30 bo na prefekturi sestanek med predstavniki strokovnih organizacij, upravnim svetom, pokrajinskim zdravnikom in deželnim odbornikom za zdravstvo in higieno.

Stavke se ne bodo udeležili člani sindikata CGIL. Ta organizacija se namreč ni pridružila stavki, ker so pred časom vsi trije sindikati podpisali sporazum, na podlagi katerega so že dosegli nekatere zahteve, v kratkem pa bo še eno srečanje.

PREISKAVA O FELTRINELLIJEVI SMRTI

Dr. Viola odredil aretacijo rimskega uradnika Soccija

Obtožen je, da je ogrožal državno varnost
Ni še točno znana povezava z afero Feltrinelli

MILAN, 26. — Namestnik milanskega državnega pravdnika dr. Viola, ki vodi preiskavo o smrti založnika Feltrinellija je danes odredil aretacijo rimskega uradnika Augusta Soccija, katerega je obtožil, da je organiziral oborožene skupine in da je ogrožal državno varnost. Soccija, katerega so priprli v ponedeljek v Rimu in so nato prepeljali v Milan, je dr. Viola zaslišal že včeraj v zaporu San Vittore.

Rimskega uradnika so priprli po preiskavi na domu turinskega brivca Micheleja Castiella, pri katerem so baje našli zelo pomembne dokumente. Po preiskavi je brivec zbežal in sedaj ga policijske oblasti vztrajno iščejo. Kaže, da sta Socci in Castiello pripravljala načrte za ugrabitev pomembnih turinskih osebnosti kot je Gianni Agnelli.

Ni še znana povezava med Soccijem in smrtjo milanskega založnika, kaže pa, da so preiskovalni organi odkrili neko podobnost med dokumenti, ki so jih našli v stanovanju v Ul. Subiaco 7 in tistimi, ki so jih našli na domu turinskega brivca.

Dr. Viola je v pogovoru s časnikarji izjavil, da se preiskava bliža koncu. Danes bi se morali preiskovalni organi sestati z načelnikom milanskega državnega pravdnika de Peppom, da bi se dokončno zmenili za formalizacijo preiskovalnega postopka.

Danes se je vrnil v Milan tudi dr. Colato, ki je včeraj zaslišal sardinjskega bandita Messino. Časnikarjem je izjavil, da je odkril nekaj zelo pomembnega in da zato ne more povedati ničesar.

Do sedaj so preiskovalni organi že večkrat izjavili, da so odkrili zelo pomembne dokaze, med časnikarji, ki sledijo aferi Feltrinelli, pa je precej razširjen vtis, da je preiskava zašla v slepo ulico, ker je sodna oblast posvetila precej pozornosti delovanju izvenparlamentarnih levičarskih organizacij, zanemarila pa je preiskavo o smrti milanskega založnika.

Ustanovljeno gibanje oporečniških duhovnikov

RIM, 26. — Italijanski oporečniški duhovniki so danes na sedežu centra za proletarsko kulturo ustanovili svoje gibanje, katerega so imenovali «7. november». V to gibanje se je do sedaj vključilo 168 duhovnikov, od katerih je 53 župnikov.

Duhovniki so za svoje gibanje izbrali ime «7. november» po datumu zadnje Svete sinode, ki je po njihovem mnenju še enkrat dokazala, da je katoliška cerkev v hudi krizi. Sinoda tudi ni znala najti ustreznih rešitev za vse probleme krščanskih vernikov. Škofje so tudi zavrnili vsakršno rešitev problemov duhovnikov.

Plavajoči dok še vedno ob miljskem valobranu

Čeprav se je včeraj vreme izboljšalo, še niso privlekli plavajočega doka v arzenal. Dok, ki ga je predvčerajšnjim burja odtrgala in porinila več milj na odprto morje, dokler se ni naslonil ob valobran pri Miljah, bodo verjetno privlekli danes na svoje mesto. Včeraj je namreč še pihal veter in morje je bilo rahlo razburkano; zato so raje preložili na danes in ga pustili čvrsto privezanega ob valobran z jeklenimi vezmi.

Plavajoči dok, ki je dolg približno 120 metrov, visok pa 18, ne ovira plovbe. Vsekakor pa je pristaniško poveljstvo obvestilo vse ladje o legi doka.

Včeraj so si tehniki še enkrat ogledali dok in kaže, da ni močno poškodovan.

Šolski izlet učencev iz Doline po Dolenjski

Učenci in profesorji srednje šole «Simon Gregorčič» iz Doline so 24. in 25. aprila priredili dvodnevni šolski izlet po Dolenjski. Ob tej priliki so obiskali rojstne kraje in domove Trubarja, Levstika in Jurčiča ter znani samostan v Stični. Glavni cilj tega izleta pa je bil obisk Kočevja, kjer so se srečali z učenci in profesorji tamkajšnje osemletke. V ta namen sta obe šoli priredili v Kočevju skupno kulturno prireditev, ki je v splošno zadovoljstvo vseh prav dobro uspela.

Pridržana prognoza za priletno Dolinčanko

Včeraj ob 11. uri so sprejeli na ortopedski oddelek bolnišnice 84-letno Marijo Ota vd. Barut iz Doline št. 152. Priletna ženska je predvčerajšnjim zdrsnila na podu spalnice, pri čemer si je zlomila levo stegnenico. Zaradi te poškodbe so si zdravniki pridržali prognozo.

V Bošketu z avtom v zid

Včeraj popoldne, malo pred 14. uro sta se 17-letna Franca Ossich iz Ul. Maier in 21-letni Walter Vascotto iz Ul. Ireneo della Croce 5, peljala s fiatom 850 goriške registracije po Bošketu proti Lovcu, ko je avto približno pol poti iz nepojasnjenih vzrokov zdrknil na desno in čelno treščil v obcestni zid.

V trčenju se je Ossicheva pobila po obrazu in nogah, Vascotto pa po vratu. Obema so v bolnišnici razkužili rane ter ju poslali domov s prognozo okrevanja v 7 oziroma 10 dneh.

Dva laže ranjena v trčenju tržaškega in ljubljanskega avta

Včeraj dopoldne, okrog 10. ure, je 55-letni Giuseppe Lorusso iz Ul. delle Milizie 19 vozil svoj fiat 850 tržaške registracije po Ul. Canova proti Ul. Ginnastica, sopotnika pa sta mu bila 62-letni Alcide Viani iz Drevoreda D'Annunzio 69 in 58-letni Livio N. iz Drevoreda XX. septembra 76. Nesreča, v kateri sta se ranila Viani in Jez, se je pripetila na križišču Ul. Canova z Ul. Foscolo, ko je prišlo do trčenja s fiatom 1300 ljubljanske registracije. Po Ul. Foscolo, namenjen v Ul. Rossetti, ga je vozil 31-letni Franc Čebulj iz Ljubljane.

Ranjencema v tržaškem avtu so v bolnišnici dali le prvo pomoč in ju poslali domov, kjer se bosta morala zdraviti od 10 do 15 dni.

Dve nesreči na delu

Včerajšnja črna kronika je beležila dve nesreči na delu. Prva se je pripetila okrog 10. ure zjutraj, ko je 20-letni Claudio Kanobely iz Ul. Fonda hodil po krovu ladje, ki je sidrane v tržaškem Arzenalu, in je nenadoma padel v približno meter globoko odprtino. Na II. zdravniškem oddelku glavne bolnišnice se bo moral zaradi ran po prsih moral zdraviti približno 10 dni.

Druga nesreča na delu pa se je pripetila približno uro kasneje, ob 10.40, v podružnici podjetja «Coca Cola» na Proseku. Tu je 36-letni Orlando do Sergas iz Ul. Damiano Chiesa, ko je nalagal na tekoči trak steklenice z osvežujoče pijače, ko sta mu prešli desne roke valja stisnila zapestje desne roke. Zaradi te poškodbe se bo na ortopedskem oddelku bolnišnice zdraviti približno 20 dni.

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 27. APRILA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 22.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slov. razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Gor in dol po sred vasi; 19.10 Zgodovina ital. političnih strank; 19.25 Pisani balončki; 20.00 Šport; 20.30 Santucci: Puranov krik; 21.25 Poje Joe Venuti; 21.40 Skladbe davnih dob; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Srečanje z avtorjem; 16.15 Simf. koncert.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.00 Naši pevci; 8.45 Barok v glasbi; 9.00 Plošče; 9.15 Juke box; 10.05 Medigra; 10.25 Prisluhnimo jim; 11.00 Ansambli; 11.30 Operni odlomki; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.15 Ansambli; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Nastanek OF na Primorskem; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Partizanske pesmi; 16.30 Domači ansambli; 17.10 Radijska igra; 18.00 Operni odlomki; 19.00 Orkestri; 19.30 Prenos RL. 22.15 Romantični motivi; 22.35 Jazz; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 Četrtek; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 18.20 Kako in zakaj; 18.55 Sindikalna tribuna; 19.30 Francoske popevke; 20.20 Odhod in prihod; 22.15 Glasba 7; 23.15 Kvartet Clui.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta S. Vartan in J. Dorelli; 8.40 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Plošče; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 in 15.00 Plošče; 16.00 Draga Rai; 18.20 Plošče; 18.40 Vprašaj; 19.00 Zabavni tečaj angleščine; 20.10 L. Dalla in R. Vecchioni; 21.00 Plošče; 22.40 Radijska priredba; 23.20 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Skladbe za klavir; 11.45 Ital. sodobna glasba; 12.20 Mojstri izvajalstva; 13.00 Medigra; 14.00 Sopranistki L. Tetrazzini in M. Callas; 14.30 Plošče; 15.30 Glasba 19. stoletja; 16.30 Brez naslova; 18.45 Odprta stran; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.00 Opera «Le prophete».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Avtorjev portret; 9.45 Polifonske skladbe; 10.20 Avantgarda; 11.00 Medigra; 12.00 Otroški kotiček; 12.30 Dvorakove skladbe; 13.15 Menottijeva opera; 14.10 Ital. sodobna glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.05 Vesele pesmi za praznično jutro; 9.05 Maležič: «Tako se je formirala ljudska oblast; 9.35 Pesmi borbe in dela; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 10.25 Pesmi o pomladi in veselju; 11.15 Iz slovenske orkestralne glasbe; 12.10 Opoldanski cocktail; 14.05 Iz opernega sveta; 15.05 Potovanje po n... domovini; 17.05 Slovenska lahka orkestralna glasba; 17.25 Ribič: «Stopinje v snegu»; 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Ansambel J. Privška; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Francetom Kosmačem; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Mojstrovine impresionizma; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Melodije za lahko noč.

ITAL. TELEVIZIJA

10.30 TV v šoli; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Oddaja za potrošnike; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 15.00 TV v šoli: tečaj angleščine; 16.00 Srednja šola; 16.30 Višja srednja šola; 17.00 TV za najmlajše: zgodbe v slikah; 17.15 Čudežna žogica; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: po vej svojo zgodbo; 18.15 Pustolovščina; 18.45 Anketa o poklicih; 19.15 Kulturna oddaja: Kako izvolimo parlament; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Volilna tribuna: tajnik PDIUM Covelli; 22.00 Posvečeno Paoli; 23.10 Dnevnik.

II. KANAL

21.00Dnevnik; 21.15 Oddaja o Avstraliji; 22.15 «Rischiatutto».

JUG. TELEVIZIJA

15.50 F. Forstnerič: Kruh; 16.10 Zapojte z nami; 16.25 Jurček; 16.35 Čarni svet živali; 17.15 Država v državi; 17.50 X 25 javlja; 19.25 Slovenija v partizanski pesmi; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Četrtkovi razgledi; 21.10 Bos skozi pekel; 22.05 Poročila; 22.10 Vaterpolo Jugoslavija:SZ.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Mr. Piper; 20.15 Dnevnik; 20.30 TV film iz serije Playhouse; 22.00 Francoščina.